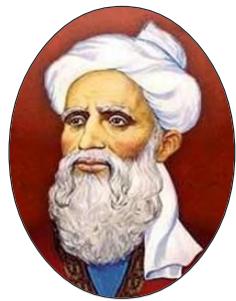


ЗИНАТИ ИНСОН СЕ ЧИЗ АСТ: ИЛМ, МУҲАББАТ ВА ОЗОДИ

АНВОР ДОНИШ



E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.kgu.tj №2 (254) 29 апрели соли 2017, шанбе (оғози нашр: соли 1994)

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб донишгоҳи № 2-и Ҷумҳурий шуд!



21-22-юми апрели соли ҷорӣ дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ даври хотимавии Олимпиадаи донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид, ки дар он аз 39 муассисаи таҳсилоти олии касбӣ донишҷӯёни 32 муассисаи таҳсилоти олии касбӣ аз рӯи 11

фани таълимӣ (забон ва адабиёти тоҷик, забони англисӣ, забони русӣ, технологияи информатсионӣ, таърихи ҳалқи тоҷик, математика, физика, химия, биология - экология, назарияи иқтисодӣ, фалсафа) 271 нафар шитирок намуд.

Дар олимпиадаи мазкур донишҷӯён аз фанҳои забон ва адабиё-

ти тоҷик, забони англисӣ, забони русӣ дар мавзӯҳои озод баҳшида ба ҷаинҳо иншиои хурд навишта, аз фанҳои дигар аз рӯи савонномаҳои тестӣ донишшу маҳорати худро санҷиданд.

Дар олимпиада 11 нафар голиби ҷои якум, 14 нафар голиби ҷои дуюм, 21 нафар голиби ҷои сеюм гардида, 49 нафар бо ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ карда шуд.

Натиҷаи ҷамъбаст аз рӯи ҷойҳои бадастоварда нишон дод, ки бо гирифтани 5 ҷои аввал, 2 ҷои дуюм ва 2 ҷои сеюм Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мақоми 1-ум, Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бо гирифтани 3 ҷои аввал, 3 ҷои дуюм ва 3 ҷои сеюм дар мақоми 2-ум ва Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино бо гирифтани 2 ҷои аввал 3 ҷои дуюм ва 4 ҷои сеюм мақоми 3-умро сазовор гардиданд.

«Анвори дониш»

3 ИКТИРОЪКОРИ БЕҲТАРИНИ
ҶУМҲУРИЙ АЗ ДОНИШГОҲ



КАБИРӢ: МОДЕЛИ
ДАРСДИҲИ МУАЛЛИМОН АЗ
ДАВРАИ САНОАТИСТ ...



ИНТЕЛЛЕКТ ЧИСТ?



РӮСИЁҲӢ ПЕШАИ
ШАЙТОН БУВАД...



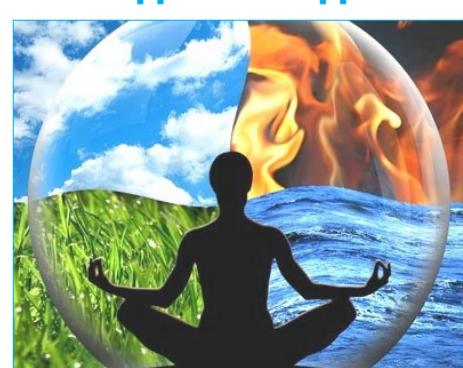
ЧАВОНТАРИН НОМЗАДИ
ИЛМ ДАР ДОНИШГОҲ



ЧАРО ОИЛАҲОИ ЧАВОН
ПОШ МЕҲŪРАНД?



АҚЛИ ҶУЗВӢ АҚЛРО
БАДНОМ КАРД...



Олимпиада аз рӯи як равия аз фанҳои забон ва адабиёти тоҷик, забони англисӣ, забони русӣ, технологияи информацисонӣ, таърихи ҳалқи тоҷик, математика, физика, химия, биология-экология, назарияи иқтисодӣ, фалсафа гузаронидан шуд.

Тибқи барномаи кории олимпиада 21 апрел аз соати 8:00 қабул ва бақайдигирӣ иштирокчиёни олимпиада дар донишгоҳ шуда, соати 9:00 расми ботантана кушодашавии олимпиада оғоз гардид.

Дар кори олимпиада муовинони Вазири маориф ва илми ҶТ, намояндагони 33 муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ректрон, ноибони ректорон ва доношишӯён бо роҳбарони илмӣ ширкат доштанд.

Дар ҷаласаи ифтитоҳӣ нахуст ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, доктори илмҳои физика ва математика, профессор Абдуллоҳ Ҳабибуллоҳ мөхмонаёнро ҳайрамақдам гуфта, сухани табриқотии муовини аввали Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Мирбобоев Раҳматуллоҳ шунуда шуд.

Ҳамчунин, раиси Шӯрои ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, академик Имомзода М. бо сухани табриқотӣ баромад намуд.

Сипас, иштирокчиёни олимпиадаро бо шартҳои Олимпиада шинос намуданд. Аз соати 10:00 то соати 17:00 кор дар озмунҳои фанӣ идома кард.

Кори олимпиада дар бахшҳо то соати 13:00 идома ёфта, тибқи тартиби барномаи кори озмун ҳамаи иштирокчиён ба тамошои мавзеъҳои фарҳангии шаҳри бостонии Кӯлоб баромаданд. Дар ин саир меҳмонон аз Муҷтамаи ҷумҳуриявии осорхонаҳои шаҳри Кӯлоб ва Оромғоҳи Мир Сайдид Алии Ҳамадонӣ шиносӣ пайдо намуданд. Ҳамчунин шоми рӯзи аввал дар "Толори фарҳангӣ"-и донишгоҳ ҳӯроки шом ва "Шоми ҷавонӣ" бо иштироки ҳунармандони хонаи маданияти донишгоҳ ва Коллечи санъати шаҳри Кӯлоб ташкил карда шуд.

Дар рӯзи дуюм, яъне 22 апрел аз соати 7:30 то 8:30 қабули аризаҳои даъвогии иштирокчиёни озмун ва соати 9:00 то соати 16:00 баррасии аризаҳои даъвогии иштирокчиёни озмун (аппеляция) доир гардид.

Дар ин озмун аз 33 муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон 235 нафар донишҷӯён сабқат доштанд. Дар охир ҷаласаи ҷамъбасти озмун, натиҷаи он баррасӣ шуд, ки чунин буд:

Фанни математика

- Хусрав Ёров, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
- Идібек Бобоназаров, донишҷӯи Донишгоҳи техникии Тоҷикистон;
- Комил Муносиршоев, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Ҳорӯғ.

Фанни технология

ДАСТОВАРДҲОИ ДОНИШҖӮЁНИ ДОНИШГОҲ ДАР ОЛИМПИАДАИ ҶУМҲУРИЯВӢ

Даври хотимавии олимпиадаи дошиҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқӣ моддаи 174-и Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 11- Низомномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марта соли 2014, №145) 21-22 апрели соли 2017 дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар сатҳи баланд баргузор гардид.

информатсионӣ

- Беҳзод Раҳмонов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Ҳучанд;
- Абдусаид Ҳусейнбоев, донишҷӯи Донишгоҳи техникии Тоҷикистон;
- Муҳиддин Муродов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Фанни физика

- Дилшод Қобилов, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
- Эркин Афиев, донишҷӯи филиали МГУ;
- Алишер Иброҳимов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Фанни биология-экология

- Ашурзода Қурбонназари Файзалий, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
- Сино Ҳоҷазода, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон;
- Азиз Иброҳимов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Қурғонтеппа.

Фанни химия

- Шаҳбоз Зулфиев, донишҷӯи Донишгоҳи тибии Тоҷикистон;
- Сомон Ҳакимов, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
- Комрон Бобоев, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Фанни таърихи ҳалқи тоҷик

- Чамолиддин Шарипов, донишҷӯи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;
- Фарҳод Шарипов, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон;
- Зоиршоҳ Одинаев, донишҷӯи Донишкадаи соҳибкорӣ ва хизмати Тоҷикистон.

Фанни забони русӣ

- Рухшона Раҳмонова, донишҷӯи Донишгоҳи словянини Русияву Тоҷикистон;
- Назира Латипова, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.
- Мадина Сафарова, донишҷӯи Донишгоҳи давлатии тибии Тоҷикистон.

Фанни забони англisis



«АнВори дониш»



ЧАВОНТАРИН НОМЗАДИ ИЛМ ДАР ДОНИШГОХ

ЧАВОНТАРИН ДОКТОРЫ ИЛМ ДАР ЧУМХУРЫЙ

ЧУМЪАХОН АЛИМӢ моҳи декабри соли 1991 ба шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон доҳил шуда, моҳи июни соли 1993 пеш аз муҳлат, яъне дар муддати 1,5 сол рисолаи илмӣ-тадқиқотии номзадиашро таҳти роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессор Раҳим Додиҳудоев дар мавзӯи "Микротопонимияи ҳавзаи дарёи Сурхоб (навоҳии Ховалинг ва совети вилояти Ҳатлон)" бомуваффақият дифоъ намуд.

Моҳи ноябрь соли 1994
чиҳати ба анҷом расонидани
рисолаи илмӣ-тадқиқотӣ ба
докторантураи назди Донишгоҳи
давлатии Тоҷикистон қабул шуда, ин дафъа низ пеш
аз муҳлат, моҳи марти соли
1996 (яъне дар муддати 1
солу 5 моҳ) дар мавзӯи "Тоҷи-
понимия минтақаи Кӯлоб (тадқиқи
лингвистӣ)" кори илмӣ
анҷом дода, онро дар шакли
рисолаи докторӣ бомуваффа-
қият ҳимоя намуда, дар син-
ни 33-солагӣ ҷавонтарин док-
тори илм гардид.

ХИКМАТИ № 28

1. Чанде пеш рӯзи 16.03.2017 шогирди дигари устод Алимий Шералиев Садбарг аз рӯи ихтисоси забони тоҷикӣ рисолаи номзадӣ ҳимоя намуда буд ва баъди 28 рӯз Эраҷ Давлатов рисолаи номзадӣ ҳимоя намуд.

2. Давлатов Эраҷ дар син-

Алимбай!

ЭРАЧ ДАВЛАТОВ

**ДАВЛАТОВ Эрац Абдуса-
мадович** 15.05.1988 дар
дeҳaи Гулистони ноҳияи
Восеъ дар хонадони зиёй
таваллуд шудааст. Омӯз-
гори забони тоҷикӣ, ҳат-
мкардаи шуъбаи забон ва
адабиёти тоҷики факул-
таи филологияи тоҷик ва
журналистикаи Донишгоҳи
давлатии Кӯлоб ба номи
Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ
(2011). Таҳсил дар МТМУ-и
зодгоҳ (1995-2006), донишҷӯ
(2006-2011), ассистенти ка-
федраи методикаи таъли-

ШЕЪРИ РЎЗ



САФАР АБДУЛЛОХ

Дар сўги 150 нафар ҳамзабонони бегуноҳамон, ки бо дасти толибони манфур чанд рӯз пеш дар масциде, дар Мазори Шариф ба шаҳодат расидаанд...

**АЛО МИЛЛАТ! АЛО, ЭЙ
КОВАЙ ДУШМАНШИКАН...**

*Азодорам ман аз қатли бародарҳои ҳамкешам,
Ки наъши он саду панҷо нафар бинмуда дилрешам.
Ба масҷид күштани ин бегуноҳонро чи гӯям ман?
Фами дунёву мо фиҳо зи ҳар сӯ мезанад нешам.
Намедонам, ки тоҷик кай ба ҳам ояд, чу метарсам,
Зӣ дасти душманон нобуд гардад беш, аз пешам.
Ва ин толиб, на он толиб ки хонӣ толиби илмаш,
Бувад Захҳоки дигар, ки бувад зулмаш аз ин бешам.
Ало Аҳмадшаҳи Масъуди мо, эй толии Рустам,
Дарего, нестӣ, бинӣ чӣ ояд аз бадандешам!
Ало миллат! Ало, эй Коваи душманишкан, бархез!
Агар дидан намехоҳӣ чунин мазлуму дарвешам.
Хурросон хун ҳамегиряд зи марғи ҳамтаборонам,
Худовандо, чу ашке бар нахи як миҷисса огешам.
Ватандори ман, эй аҳли Хурросон, рӯйш по бархез,
Ба зидди Толибон дар ҳар қӯҷо, ман бо ту, эй хешам!*



ЧУМЪАХОН АЛИМӢ

ЧУМЪАХОН АЛИМӢ, забоншиноси тоҷик, рӯзноманигор, коршиноси мустақил, сабиқадори ҷанги Афғонистон, доктори илмҳои филология (1996), профессор (2014), узви шӯрои диссертатсионии ҳимояи рисолаҳои номзадӣ ва докторӣ оид ба филологияи Институти забон, адабиёт, шарқшиносӣ ва мероси хаттии АИ ҶТ (2007-2012). Хатмкардаи шуъбаи эроншиносии факултаи шарқшиносии Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И.Ленин (ҳоло ДМТ, 1986). Таҳсил дар мактаби миёнаи №4 ш.Кӯлоб (1969-1979), доношишҷӯй (1980-1986), мутарҷими ҳарбии Дастигоҳи сармушовири ҳарбии гурӯҳи мушовирони Имтиҳоди Шӯравӣ дар Афғонистон (1983-1984), ассистенти ка-

федраи забони точики
Институты давлатии педагоғии Күлоб (ҳоло ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, 1986-1990), коромӯзмуҳаққи (1990-1991), аспирант (1991-1993) ва докторанти ДМТ (1995-1996), мудири кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти точики ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ (1996-1997), соҳибкори хусусӣ (1997-2000), корманди маstryалии созмонҳои байналмилалӣ (2000-2002), роҳбари Маркази ҳуқуқдиҳои "Параллакс" (2002-2008), сарҳодими илмии Институти забон, адабиёт, шарқшиносӣ ва мероси ҳаттии АИ ҶТ (2008-2013), мудири кафедраи журналистикаи ДДК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ (2013), ноиби ректор оид ба илм ва инноватсия (2013-2015) азсоли



Чахонгир РУСТАМ,
сармуҳаррири рӯзномаи
"Анвори дониш"

Хеч кас аз пешни худ чизе нашуд,
Хеч оҳан ҳанҷари тезе нашуд.

Вақт аз умри инсон ҳам тезтар мегузарад. Замоне тифл будаму имрӯз ба воя расидам ва аз пайи таълиму тарбия ҳастам. Хотироте, ки зарури нигоштанаш кардам, дарси зиндагист. Хотирот аз рӯзгори инсони комил ва марди шарифест, ки дастгирии ўмаро имрӯз ба ҷодаи пуршараф, тарбиятгари насли наулас - омӯзгорӣ оварда расонид.

Солҳои 2005-2010 дар факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таҳсил мекардам. Солҳои дошиштӣ давраи тиллой ва нотакрор буд. Агар саҳифаи хотираҳоро варақтарон созам, ҳар лаҳза, ҳар соату дақиқааш пешни назар омада, дилам гоҳ аз лаҳзаҳои гуворо, сұхбати бузургони илму адаб, дарси устодони нотакрор, ҳодисаю воқеаҳои аз сар гузаронидаам лабрези шодию гоҳи дигар умқи диламро ғам маскан мегузинад ва беихтиёри ҷашмонам пуроб мегардад.

Солҳое, ки дар факултети мазкур таҳсил намудаам, устодони меҳруbonу саҳтири ва серталаб фаъолият менамуданд. Ҳушбахтона, ҷанде аз онҳо имрӯз низ фаъолияти омӯзгорӣ доранд. Ростӣ, имрӯзҳо вақте муносибату муноширати бâъзе донишҷӯро ба устодони мебинам, беихтиёри дар ҳайрат мемонам. Замони таҳсилу ми дигар буд. Наздиш шудан ба устод ҳеле мушкил ва гарон буд. Шояд ҳамин саҳтирию эҳтиром нисбат ба як дигар боиси сари миз шабзинадорӣ намуданҳои ман (мо) гаштанд. Байни устодону дошиштӣ сарҳади одобу ахлоқи ман (мо) дар ҳайрат мемонам. Замони таҳсилу ми дигар буд. Ҳушбахтии ман (мо) дар он буд, ки аз мактаби бузурги донишмандони илму адаби замон - Ҳудой Шариф, Ҳомид Мацидов, Аламхон Кӯчаров, Абдулҳай Маҳмадаминов, Давлатбек Ҳочаев, Урватулло Тоҳиров, Боймурод Шарифов, Мирзо Солеҳов, Бадридин Мақсудов, Мадибрӯҳим Норматов, Шакар Бобумуродов, Маҳмаддовуд Саломов, Дилмурод

Ҳомидов, Азиз Мирбобеев, Зайнiddин Мухторов ва устодони шодравон Ҳудойназар Асозода, Ҷурахон Бақозода, Аҳмадҷон Нематов, Пўлод Ниёзов ва дигарон дарси одобу ахлоқи ман (мо) дар ҳайрат мемонам. Замони таҳсилу ми дигар буд, ки имрӯз ман ҳамаи ин устодони номбурда ва омӯзгорони дигар буд, ки имрӯз ман ҳамаи интихоб кардам.

Дар даврони дошиштӣ шомили кафедраи таърихи забон ва типология шуда будам. Бояд гуфт, ки кафедраи мазкур аз солҳои аввали фаъолияташ, соли 1995, ки роҳбарии онро устоди забардаст, профессор Қосимова М.Н. ба дӯш дошт, то имрӯз дар тарбияи мутахassisони риштai забоншиносӣ саҳми арзанд гузошта истодааст. Устодони варзидаи илми забон: М. Н. Қосимова, Д. Ҳочаев, А. Мирбобеев, З. Мухторов, М. Саломов, Д. Ҳомидов, Ф. Шарипова, С. Ҳалимова, Ҳайита Ш., Ж. Гулназарова, Ҳ. Камолов, У. Саъдуллоев ва дигарон, ки шоистаи иззату эҳтиром ва обрӯю нуғузи қалон дар кафедра доранд, ба мо аз боби таърихи бою ғанини забони тоҷикӣ, соҳтори он ва ҳусни қалому баён сабакҳо мебоданду дода истоданд.

Дар ин матлаби худ меҳоҳам хотирот ва муҳabbatномai ҳешро роҷеъ ба яке аз устодони гирomiқadr, олимӣ тавоно, устоди меҳруbonу саҳтири, доктори илми филология, профессор Ҳочӣ Давлатбеки Ҳоча (Давлатбек Ҳочаев) ибroz дорам, ки дастгириҳои устоди азиз ҳамеша пешни назарам ҷилвагар аст.



Дар нигоштаи худ аз навиштани рӯзгору осори устод Ҳуддорӣ менамоем, зеро мақсад аз навиштани сатрҳо танҳо дастгириҳои падаронаи устод нисбат ба як шогирд аст. Дар масъалаи фаъолияти устод танҳо гуфтанием, ки роҳи тайкардаи устоди азиз Ҳочӣ Давлатбеки Ҳоча дарси маънӣ ва мактаби бузрги илмиро мемонад.

Аввалин бор вақте устоди азиз соли 2007 декани факултети филология интихоб гардиданд, барои шиносӣ вориди сифхонаи 520 шуданд, ки мо он вақт донишҷӯи курси 2-юм будем. Вақте устод вориди синфхона шуданд, дар боби одобу ахлоқ, таҳсилу фаъолият ва ҳиссси ватандӯстӣ бо мо сӯхbatҳои ширину пурмазмун карданд.

Бо мурури замон баъд аз ҷанде сол устоди гиромӣ Ҳочӣ Давлатбеки Ҳоча бо пешниҳоди раёсати Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мудири кафедраи таърихи забон ва типология таъйин шуданд. Дар ҳамон замон (2005-2010) бандадар кафедраи таърихи забон ва типология ҳамчун шо-

ғирд будам. Ёд дорам, ки ҳангоми ҳимояи кори курсӣ аз саҳтириҳои устод барои ҳимояи он ҷуръат намекардем, ки вориди кафедра шавем. Дарсҳо, ки устоди бузургвор Ҳочӣ Давлатбеки Ҳоча аз фанни курс ва семинари маҳсус ба мо донишҷӯён мегуфтанд, ҳеч гоҳ фаромӯш намекунам, зеро ҳангоми дарсгӯй устод бисёр ботамкин буданду бо овози форам дар мавзӯъҳои гуногун сӯхан меронданд...

Дар зиндагӣ одамизод чи рӯзҳоеро аз сар мегузаронад. Ҳама мушкилоти зиндагонӣ, такопӯиҳои тӯлонӣ, талошҳои бешумор, ғаму шодиҳои нотакрор паи ҳам нопадид мешаванд, гӯё ки аслан онҳо вучуд надоштаанд, аммо ҳаҷаҳои гуворо ҳаёт то агад моро нерӯ мебахшанд ва ба мо болу пар ато мекунанд, ки ба ояндаи дурнамо нек нигарем.

Аз хотир фаромӯш нашудааст, ки баъд аз ҳатми дошиштӣ ба ҷустуҷӯи кор ба ҷандин корхонаҳо ва мактабҳои таҳсилоти миёнаи шаҳри Душанбе баромадам, то ки аз рӯйи ихтиносам ҷойе кор кунаму ба Ватан хизмат намоям. Бо қӯмаки як дӯстам ба Қумитай телевизион ва радио дар "Шабакаи аввал" (ҳоло Тоҷикистон) ба ҳайси коромӯз ба кор қабул шудам, аммо дар дил орзу нек доштам, ки дар Донишгоҳи миллӣ кору фаъолият кунам. Баъд аз ду моҳи кору фаъолият дар телевизион 20-уми августи соли 2010 устоди азизам, номзади илмҳои филология, дотсент Дилмурод Ҳомидов, ки роҳбарии корҳои курсӣ ва дипломияро ба дӯш доштанд, ба ман сӯхбати телефонӣ кардану пурсиданд, ки дар кафедра ба ҳайси лаборанти қалон кор кардан меҳоҳӣ? Дар ҷавоб гуфтам, ки бале! Рӯзи 22-уми августи ҳамроҳи устоди азиз Д. Ҳомидов ба назди мудири ка-

федра устоди бузургвор Ҳочӣ Давлатбеки Ҳоча рафтем. Устоди азиз маро бо як ҷеҳраи кушод қабул кардану аввалин сулашон дар мавриди хуб донистани забони модарӣ ва кор бо компютер буд. Ман ба саволашон ҷавоб додам. Ҳуди ҳамон рӯз аризai ба кор қабул карданро навиштаму устод бо як ҷеҳраи кушоду насиҳатҳои падарона ба аризаза имзо гузошт.

Самари заҳматҳои тӯлонии устоди меҳруbon буд, ки имрӯз ман дар ин боргоҳи илму дониш - Донишгоҳи миллии Тоҷикистон кору фаъолият карда истодаам. Имрӯзҳо эҳсос менамоям, ки устоди арҷаманд Ҳочӣ Давлатбеки Ҳоча аз интихоби кардашон меболанд ва пайваста ману устодони ҷавони кафедраро барои муваффақ гаштанамон дар роҳи илму таълим роҳнамоӣ менамоянд.

Агар саҳифаҳо дар бораи кору рафтор, меҳруbonии падаронаи устод нависем, кам аст. Ҳоло ки устоди азизу арҷаманд дар арафаи таҷлили 70-умин солгарди баҳори умрашон қарор доранд, барояшон саломатии бардавом, умри дароз, ҳаётӣ осудаи оилавӣ ва дар фаъолияти минбаъдашон комёбихо орзумандам. Бигзор, шоҳроҳи ҳаёташон ҳамеша баҳтовар бошад!



Ҳайдар МУСЛИМЗОДА,
ассистенти кафедраи таърихи
забон ва типологии факултети
филологияи ДМТ

СЕ ҲИКМАТ

ҲИКМАТИ 1

Маъмури давлатӣ дари хонашонро тақ-тақ кард. Пиразан дарро боз намуд.

Маъмур гуфт:

- Дар хона ҷанде нафар ҳастед? Шиносномаҳоянро биёваред, то сабти ном кунам.

Пиразан аз дарвоза берун баромад, ба оҳири кӯча нигоҳ кард ва бо ҷашмони пур аз ашк гуфт:

- Агар имкон башад, фардо биё ва саршумори хонаи моро ба фардо гузор.

Маъмур гуфт:

- Модар, чи фарқе мекунад? Фардо ҳам мисли ҳамин рӯз аст. Дар як рӯз кам ё зиёд намешавед.

Пиразан гуфт:

- Бале, мешавад. Писарам 31 сол боз раftaast, шояд имрӯз баргардад ва мо то фардо се нафар хоҳем шуд...

Фардо маъмури давлатӣ дари хонашонро тақ-тақ кард, аммо пиразанро наёфт.

Ҳамсояни пиразан ба маъмур гуфт:

- 31 сол аст, ки пиразан ҳар куче, ки равад, калиди хонашро ба ман медиҳад ва мегӯяд:

- Шояд дар набудон ман писарам ояд ва ҳаставу монда шуда башад, калидҳоро ба ўдех, ки то омадани ман истироҳат кунад ва ором бошад.

Мантиқ: Муҳabbati модар ба фарзанд инчунин аст. Муҳabbati ту чӣ?

ҲИКМАТИ 2

Рустое буд дураftода, ки мардуми содадил ва бесавод дар он сукунат доштанд. Марди золиме аз содагии онҳо истироҳада карда, ба ҳар навъе болои онҳо ҳукумат мекард. Иттифоқан гузари як муаллиме ба он русто афторд ва мутаваҷҷеҳи дагалкориҳои он марди золим шуд ва ўро насиҳат кард, ки аз зулм болои мардум даст қашад, вагарна ўро расво ҳоҳад кард. Аммо марди золим напазирифт. Баъди баҳси зиёд бо ў, муаллим аз фиребкориҳои он мард ба мардум сӯхтад, вагарна ўро насиҳат кард, ки аз зулм болои мардум даст қашад, вагар-

насиҳат кард, ки миёни он ду нафар фардо дар майдони русто мусобиқа доир шавад, то ҳақ муайян гардад.

Фардо ҳама мардуми деҳа дар майдони русто ҷамъ омада буданд, то бубинанд оҳири кор ҷешавад.

Марди золим ба муаллим гуфт:

- Бинавис "мор!"

Муаллим мор навишта кард. Навбат ба он мард расид ва ў шакли морро тасвир карда, аз мардум пурсид:

- Шумо ҳуд қазоват кунед. Қадоме аз инҳо мор аст? Мардум, ки савод надоштанд, ҳеч қадоме мутаваҷҷеҳи насиҳтai муаллим нашиданд, аммо ҳамагӣ шакли морро шинохтанд ва ба ҷони муаллим дараftoda, ўро аз русто ронданд.

Мантиқ: Ҳар аҳмақе метавонад қонуне ҷорӣ қунад, ки танҳо аҳмақони дигар ба он аҳамият медиҳанд. (Бо тақмилу таҳrir аз "Аз ҳар зовия")



ҲИКМАТИ 3

Марди хирадманде ба шогирдонаш чунин насиҳат кард:

- Одамон ба се шакл ҳамдигарро таҳқир мекунанд. Онҳо метавонанд дигаронро аҳмакӣ гӯянд, ё ғулом ҳисоб намоянд, ё ғайриқобили амал пиндоранд. Агар чунин иттифоқ бо шумо пеш ояд, воеқияти одиеро ба назар гиред:

1. Танҳо як одами аҳмак дигарро аҳмак ном мебарад, зеро ў маънои аҳмакро хуб дарк мекунад.

2. Ғақат ғулом дар симои шахси дигар ғуломиро дидан меҳоҳад, зеро дар бадбахтиояш худро танҳо дидан нест.

3. Ва танҳо одами аз дасташ коре намеомада беақлии ашҳои ношиносро аз сари нофаҳмӣ сафед карданӣ мешавад...

Аз ин хотир, аз ҳеч кас малол нашавад ва касеро ҳам таҳқир нақунед, агар меҳоҳад ғуломи аҳмаки нокоромад набошад!

Таҳqiqi
Ҷаҳонғир РУСТАМ

University has long been sources of scientific knowledge and culture. The Founder of Peace and National Unity-Leader of Nation, President of the Republic of Tajikistan showed keen interest in the development of University education. Emomali Rahmon's line of strengthening such educational establishments becomes an inalienable part of the socio-cultural policy.

The Ministry of Education and Science of the Republic of Tajikistan and Kulob State University regularly organize refresher courses for teachers, who are introduced to the modern problems of science. Students must have a Bachelor's degree in Arts or Science, following at least four year study at University.

The University also organizes Preparatory courses for youth. Preparatory courses are to help young people to prepare for the university entrance exams. Kulob State University exchanges teachers and students with most countries. Over the past few years our teachers and students have been to such countries as USA, Russia, China, India, Kazakhstan, Czechia and Spain. Among the students of our University there are representatives from Afghanistan and Turkmenistan. The University professors and teachers are tackling a member of complex problems on the training of foreign students, taking into consideration the language and national, cultural, historical traditions. Many people make distinction between foreign languages studies and the learning of one's own language, whereas the one is inseparably linked to the other. Learning foreign languages makes ones use of the native tongue richer, more vivid and expressive.

Students' Scientific Societies

The first two years of study at University are mainly a period when students become adapted. During this period they attend all lectures in the department each one gets to know his or her scientific tutor, under whose supervision they prepare Course Project and later a Diploma Project. The students' scientific societies are supervision by students' councils and the department of professional development. The main task of which is to popularize science, projects and draw students into scientific creativity. Quite a lot is being done to accomplish this scientific clubs functioning in the faculties and competitions for the best research work or project are organized every year. The winners are awarded prizes and certificates. Students' scientific conferences are held regularly under the different titles.

Students' Exams

Examinations at our University are held twice a year: in winter and summer. As a rule exams and tests cover the matter studying in Academic year. The volume of credit and examination is determined by the curricula endorsed by the Ministry of Education and Science in Tajikistan. Long before the sessions University's sections prepare tests covering annual program of education.

Some Ways of Upbringing of Tajik Youth

The objective in education and bringing up the Young generation in Republic of Tajikistan is to ensure that they become active builders of democratic society and to mould a harmoniously developed individual with high moral and ethical qualities. Young people take close to their hearts the romance of creative work and struggle against difficulties that



is why some of the most important projects have been declared.

2017 - Year of Youth

The Founder of Peace and National Unity-Leader of Nation, President of the Republic of Tajikistan Emomali Rahmon has declared 2017 the "Year of Youth" in Tajikistan.

"We reportedly called on youth not to join terrorist and extremist organization and pay more attention to the study of sciences and their spiritual and physical development"

Address by the Founder of Peace and National Unity-Leader of Nation, President of the Republic of Tajikistan Emomali Rahmon to Majlis Oli. December, 22.2016
2017 was announced the Year of Youth in Tajikistan. Announcing current year as Year of Youth during the annual Address Head of the State of Republic is a big support for youth of the country in order to improve their knowledge in all spheres, improve their activities in daily life of present society. The youth has to provide active

participation in the country's socio-political, economic and cultural life, solve their social problems and protect their rights, for effective realization of the relevant state program on youth policy, increase state care for young generation and appraise their contributions in science, education, economy, culture, state administration and other fields.

Nowadays students of higher educational institutions are trying in this direction purposeful to complete the initiative of the Leader of Nation Emomali Rahmon. For example, in last century the youth had not such chances and opportunities that have been available with the support Government of the Republic of Tajikistan. In this regard we can remind from the establishment of the magnificent building, the "Kulob State University named after Abuabdullah Rudaki", it is unique in the region. It has all conditions, including electronic reading room that was connected to high speed internet, free short training

courses on learning foreign languages, such as Chinese, Russian, English and others. Emomali Rahmon called on local youth to participate more actively in social and political affairs and development of new innovative projects.

The students of our University carry out independent research work in abroad scale. Special attention is being paid to languages especially English, German, Chinese, Russian and ideological education, as far as research work concerned, the students' scientific play a special role in it. The problem of determining the general trends of scientific progress assumes prime importance at the present stage in the scientific and technical revolution.

Today, when the store of knowledge necessary for successful work is accumulating at an increasing pace, The Kulob State University's Students strive to develop in themselves the features of active builders of civil society: ideological firmness, a high standard of skill and broad erudition, in a word, they are worthily observing Emomali Rahmon's instruction to master all the new wealth of knowledge.



Saodat SHARIFKHOJAEVA
The dean of Foreign Philology

• ДАҲСОЛАИ БАЙНАЛМИЛПАЛИИ АМАЛ: "ОБ БАРОИ РУШДИ УСТУВОР 2018-2028"

ДУРУШТИИ ОБ ВА РОҲҲОИ БАРТАРАФ КАРДАНИ ОН

Мо мӯзгорон таи чандин солҳост, ки аз фанҳои даққӣ, химия ва биология дарс мегӯем. Баъзан мавридҳои донишҷӯён аз мо пурсон мешаванд, ки оё обҳои истеъмоли шӯр, талҳ ё бенамак мешаванд? Дар ин мақола ба саволҳои донишҷӯён аз назари илмӣ таҳти узвони ин саволҳо ҷавоб медиҳем.

Об дар ҳаётин инсон аҳамияти аввалиндарава дошта, вай ба-рои қонеъ гардонидани эҳтиёҷоти рӯзгор, ба-рои ҳамаи соҳаҳои истеҳсолот аз ҷумла ба-рои нақлиёт зарур аст. Оби дарё, кӯл, ҷоҳ, ки одам аз он истифода мебарад, маҳбули моддаҳои мебашад, ки об дар ҷараёни гардиши худ ба онҳо ворид мешавад.

Дар таркиби обҳои табии, сулфатҳои бикарбонатҳои калсий, магнӣ кам, яъне катионҳои Ca+ и анионҳои HCO₃⁻ - ва Mg²⁺ мебошанд. Обе, ки дар он миқдори ионҳои Ca⁺ ва Mg²⁺ кам аст, оби нарм ном дорад ва обе, ки аз ин ионҳо бой аст, оби дурушти номидад мешавад. Дар вақти ҷӯшонидани об гидрокарбонатҳои вайрон мешаванд ва дар натиҷа карбонатҳои ҳалшаванда ҳосил мешавад.

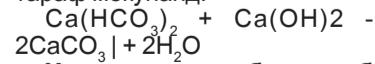
Ca + 2HCO₃⁻ - CaCO₃ + H₂O + CO₂

Дар ин ҳолат карбонатҳои таҳшин шуда, дуруштии об кам ме-

шавад. Дуруштие, ки аз сабаби дар об мавҷуд будани бикарбонатҳои калсий ва магнӣ ба вуҷуд меояд, дуруштии карбонатӣ ва гайри карбонатӣ таркиб мёбад. Ба-рои эҳтиёҷоти ҳоҷагӣ ва рӯзгор оби дуруштиаш кам даркор мешавад. Оби борон ё оби дистилий дар таркибаш қарӣ, ки ионҳои магнӣ ва калсий надорад, онро дар тибб ва техника васеъ истифода мебаранд. Мисол, оби боронро ҳамчун электролит ба-рои акамулатиро ва дар тибб ба-рои тайёр кардани доруворӣ истифода мебаранд. Оби борон ва оби дистилиятсионӣ, обҳои нарм мебошанд. Обҳои үқёнусҳо, дарёҳо, ҷоҳо ва кулмаҳо оби дурушти об ҳисоб мераванд. Аз ҳамин сабаб бисёр давлатҳо аз оби нӯшокии тоза танқисӣ мекашанд. Бояд аҳли одамони сайёра ба оби тозаи нӯшокӣ эҳтиёҷкорона муносабат кунанд ва аз ҷиҳати экологӣ бой ҷашмаҳо ва ҳавзҳоро тоза нигоҳдоранд. Дар оби дурушти гӯшт, сабзавот, ярма нағз намепазанд, ҷоӣ ҳам нағз дам намеҳӯрад. Дар ҷомашӯӣ (инчунин дар сару рӯй шустан) пайвастагии ҳалшаванда ба рӯйи риштаҳои матъӣ таҳшин шуда, пеш-пеш нахҷоро вайрон мекунанд.

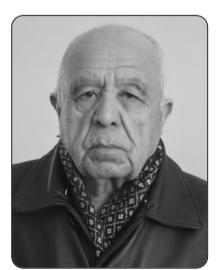
Агар ба дегҳои бӯғӣ оби дурушти андохта шавад, дар рӯи деворҳои онҳо аз карбонатҳои калсии магнӣ, гипс ва намакҳои дигар таҳшин мешавад. Рӯйи дегҳоро гирифтани таҳшин гарм кардани обро душвор намуда, ба бисёртар сарф шудани сӯзишворӣ сабаб мешавад ва деворҳои дегро зудтар аз кор мебарорад. Ҳамин ҳодисаро мо дар вақти дар ҷойниҳои ҷойчӯшонӣ ё асбоҳҳои гармкунии обӣ мушоҳида мекунем. Дар ноҳияҳо ва шаҳрҳо ҳавзҳои обтажминкунӣ ҳаст, ки ба ҳар аҳолӣ бо қубуҷҳо обҳои нӯшокӣ меравад. Ба-рои кам кардани дуруштии об усулҳои химиявиро ба кор мебаранд, ки ба воситаи онҳо ионҳои калсий ва магнӣ ба таркиби намакҳои ҳалшаванда, одатан ба карбонатҳо гузаронида мешавад.

Дуруштии карбонатиро бо илова кардани шираи оҳак бартараф мекунанд:



Ҳидро шираи карбонати об карбонати калсий оҳак калсий

Ба-рои бартараф кардани дуруштии гайрикарбонатӣ сода илова мекунанд.



Рахимов МАҲМАДАЛӢ,
саомӯзгори кафедраи биология

● DEDICATED TO "2017-YEAR OF YOUTH" IN TAJIKISTAN

UNIVERSITY TODAY



Озодамо КЕНЦАЕВА, саромӯзгори кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Пеш аз хонадоршавӣ қалонсолон ба ҷавонон насиҳат мекарданд, ки "ҷор пир асту ҷор таддири". Эҳтироми падару модар ва ҳусуру ҳуҷдоман ҳатмист ва қасе, ки беиззатӣ қунад, баракат намебинад. Шояд таъсири ҳамин ҷанду насиҳатҳо буд, ки ҷавонон босабр буданд ва ҳар шебу фарози зиндагиро таҳаммӯл мекарданд. Ҳоло бошад, агар ягон сӯхани баландтарро аз забони ҳуҷдоман шунаванд, "Ҷаро мадарат ба ман ҷунин гуфт", - гӯён аруسак норозӣ мешавад, ҳол он ки модар таҷрибаи зиндагӣ дораду ба зарари ҷавонон ҳеч гоҳ гап намезанд. Давои ин ҳама мушкилиҳо сабурӣ.



Бобоҳон ҶУРАЕВ, саромӯзгори кафедраи методикаи таълимии ибтидоии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Ба ғиндори ман дар ин роҳ ҷанд омил буда метавонад: ба ҳаёти оилаҳӣ тайёр набудани онҳо, дар сомон додани кори ҳона (тайёр намудани ҳӯрок, рӯбу чин ва шустушӯйи ҷизҳо, қабулу ғүслөт намудани меҳмонон ва амсоли инҳо) тайёр набудани навхонадорон. Сабаби дигараш пастии фитрати ҷавон-дуктарону ҷавонписарон аст, ки ба ҷи будану ҷӣ қадр доштани мағҳуми оила сарфаҳам намераванд.



Умед ҶАЙҲОНӢ, коршиноси тоҷикии муқими Русия.

Яке аз сабабҳо ба назарам ин аст, ки зан арzon ва зангири осон шудааст. Пештар ҷавонон то донишгоҳу ҳизмати Модар-Ватанро ба поён намерасониданд, зан гирифта наметавонистанд. Акунун ҳар навҷавоне мактабро нимкора ҳонда, Русия меравад ва ҷаҳор пул ба даст оварда, ба рустояш бармегардаду "дуктари ҳонаро", ки нав мактабро тамом карда бошад, ба занӣ мегирад. Бархе аз ин навдомодҳо ду-се може бо наварӯсаншон зиндагӣ мекунанду



Гулистон КАРИМОВА, рӯзноманигори радиои Фарҳангӣ.

Омилҳои ин мушкилро дар бекадрии дуктарон ва бад будани вазъи иқтисодӣ мебинам, зоро дуктарон аксаран ҷавонанду ҳаматарафа ба зиндагии мустақилона омода нестанд. Инчунин, агар эшон ба ҳатое дар зиндагӣ роҳ диганд ё ба волидайни писар маъқӯл нашаванд, тамом, оилаҳои вайрон мешаванд. Писар бошад, дунబоли арӯшавандай дигар меравад. Ҷаҳз ҳамин вазъи бади иқтисодист, ки мардум бештар даст ба корҳои ноншоиста, аз ҷумла қаллобиу дуздӣ ва ғайра мезананд. Ғайр аз ин, оиласор шавҳар мекунанд ва шавҳарон монеи таҳсилу дуктарон мешаванд. Баъзан мебинем, ки мавриди ҳуҷуннати пайвандон қарор мегиранд ва мо натиҷаи ин ғуна ҳолатҳоро дар ҳудкушию ҳудсӯзии онҳо зиёд мушоҳидаро кардаем.



Мавлуда ТАШРИФОВА, мудири дабирхонаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Дар аксарияти ҳолатҳо бар асари ташвиҳҳои зиндагӣ ва бо ҳам мувофиқ наомадани фикру ақидаҳои зан ё шавҳари ҷавон таҳсилро дар муассисаҳои таълими қатъ мекунанд ва аз омӯзтани илмҳои мусоир бебаҳра мемонанд, ки ин минбаъд ба тарбияи фарзанд, маврифати шахсӣ ва пеш бурдани зиндагӣ таъсири манғӣ мерасонад ё монеаҳои дигарро эҷод мекунад. Айни замон дар ҷомеа бештари падару модарон бо ҳар сабаб фарзандони 17-18-соларо ба ҳешу таборони наздиқашон ҳонадор мекунанд ва аз онҳо фарзандони носолим ба дунё меояд, ки ин сабаби ҷудошавии оилаҳои ҷавон мегардад.



Алишери АБДУЛМАЧИД, магистранти соли 1-уми фа-

дубора муҳочирагӣ мерараванд. На ҳар ҳонаводae интизориву нодориро тоб меорад.

ЧАРО ОИЛАҲОИ ҶАВОН ПОШ МЕХӮРАНД?

Бо пешниҳоди Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтаром Эмомали Рахмон соли 2015 "Соли оила" эълон шуда буд ва ҳадаф аз ин иқдом баланд бардоштани маърифати ҳуқуқии аҳолӣ, таҳқими оила ва таҳзими муносибатҳои оилаҳӣ унвон мешуд.

Ҳуқумати қишивар ба занону ҷонувон эҳтироми ҳосса дорад ва ин аз он хотир аст, ки ҷомеаи солим маҳз аз занони донишманду фарзона ва порсо ҷобаста аст. Имрӯз фаъолияти занон ва нақши онҳо дар мақоми роҳбарӣ, таҳқими давлатдорӣ, солимии ҷомеа ва пойдориву устувории оила басе назаррас аст. Модарон ва ҷонувон ҳамчун ҷароги оила, нерӯи созанди ҷомеа ва ҳимоятгару идомабаҳши беҳтарин анъанаҳои милли ба ҳисоб мераванд. Аммо мушкилоти мо дигар аст - пош ҳӯрдани оилаҳои ҷавон.

Президенти қишивар, муҳтаром Эмомали Рахмон дар Пайёми соли 2015 ба ин мушкилӣ даҳл карда, афзуданд: "Масъалаи пош ҳӯрдани оилаҳои ҷавон, ки шумораи онҳо сол ба сол зиёд мегардад, ташвишовар мебошад. Мувоғиқи маълумоти оморӣ соли 2014 аз 95500 ақди никоҳи бақайдиграфиашуда 9000-и он бекор шудааст, ки нисбат ба соли 2013-ум 9,5 фоиз зиёд аст".

Аз ин рӯ, ҳостем аз омӯзгорони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ва ҷанде аз коршиносон ба саволи "Ҷаро оилаҳои ҷавон пош меҳӯранд?" пурсон шавем.

КУЛТАИ ФИЛОЛОГИЯИ ТО҆ЦИК ВА ЖУРНАЛИСТИКАИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ КӮЛОб БА НОМИ АБӮАБДУЛЛОҲИ РӯДАКӢ.

Ин мавзӯй яке аз мушкилоти асосии ҷомеаи мо ба шумор меравад. Ҷобаста ба ин мавзӯй мо дар минтақаи Кӯлоб аз 50 оилаҳои пошҳӯрда сабаби ҳона-вайрониашонро пурсон шудем, ки натиҷаигарии сабабҳои ҳонавайронӣ ҷунин буд: 22 оила бобаста ба паст будани сатҳи зиндагии маъишии оилаҳо; 9 оила аз сабаби маърифати оиласорӣ на-доштани ҷавонони навхонадор; 17 оила аз тарафи ҳуҷдоманҳо камхирадӣ нишон додан ва ба ҳуҷунати гирифтор кардани арӯси (келини) ҳонавода пош ҳӯрданд. 2 оила дигар бинобар сабаби масъулияти оиласорӣ ҳис накардани шавҳари ҷавон ва ба майпарастӣ шугӯл варзишани онҳо вайрон шудаанд.

Барои пешгири намудани пошҳӯрии оилаҳои ҷавон бояд ҷавононро дар рӯҳияни фарҳанг ва эҳтироми оиласорӣ тарбия намуд. Танҳо тавассути қадрдорӣ ва эҳтироми яқдигар ду ҷавон метавонанд, ки риштai дӯстӣ ва муҳаббати ҳудро бо ҳам пайваста, оилаи устувор ва ҳуҷбахтра барпо намоянд. Бузурге гуфтааст: "Шавҳарон занони ҳудро мисли ҷисми ҳуд дӯстдоранд: он ки зани ҳудро дӯст медоштабошад, ҳудро дӯст медорад. Зоро ки ҳеч кас ҳаргиз ҷисми ҳудро бад намебинад, балки онро гизо мединад ва гарм мекунад, ҷунонки, Ҷаҳз ҳамабат ӯдамо оламро дигар мекунад, шукуфой мебахшад, ҷонро рӯҳу танро болида мегардонад.



Марзия СОҲИБНАЗАРОВА, омӯзгори кафедраи забон ва адабиёти руси Коллеziи омӯзгории назди Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Ячейкаи асосии ҷомеа ин

оила аст. Оила бо боварии дутарифа соҳта мешавад. Агар дар оила боварӣ набошад, оила зуд барҳам мехӯrad. Ҷавонони ҳозира пуртоқат нестанд, сабр надоранд ва бо андешаҳои гуногун зиндагӣ мекунанд. Бештар ба зиндагонии мардуми фарб тақпид мекунанд, ки ин бад аст. Озодиҳо бисёранд, ки озоди ҳудро фақат дар танҳо зиндагӣ кардан мебинанд ва ҳурмати шарқиёнаро гумонӣ кардаанд.



Маҳмудзода ҚУМРИНИСО, ҷонишини директор оид ба тарбияи Коллеziи тиббии Кӯлоб.

Сабаби пош ҳӯрдани оилаҳои ҷавон дар он аст, ки бисёре аз ҷавонон ба зиндагии мустақилона тайёр нестанд, сабру тоқат надоранд. Бояд падару модар писарон ва дуктарониашонро ба оилаи мустақил тайёр намоянд, то ҳурмати яқдигарро донанд ва падару модари яқдигарро ҳурмат намоянд. Пошҳӯрии оилаҳои ҷавон хеле бисёр шудааст, ки ин нигаронкунанд.



Сабрина ПАНОЕВА, мутаҳассиси шӯъбаи робитаҳои байнамилалии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Ба фикри шаҳсии ман ҷудошавии оилаҳо дар омода набудан ба зиндагӣ мебошад. Пеш аз он, ки писар ё дуктар ҳонадор мешавад, бояд аввал маълумоти олий дошта бошад. Барои бунёд на-муғдани оилаи солим бояд байни

зану шавҳар яқдигарфаҳмӣ вучуд дошта бошад.



Сайдабону ЯТИМОВА, ҳуруфчуни рӯзномаи "Анвори дониш".

Ба фикри ман яке аз сабабҳои асосии пош ҳӯрдани оилаҳои ҷавон ин омода ва тайёр набудани ҷавонон ба ҳаёти мустақилона мебошад. Агар падару модарон фарзандонро хуб тарбия намоянд ва ба оиласорӣ намудани онҳо ба саросемагӣ роҳ на-диҳанд, ягон оила вайрон намешавад. Дуктаронро, ки аз хоби ширини ҳонаи волидайн сер нашудаанд, ба шавҳар на-диҳанд. Дуктаронро дар макотиби олий дохил намоянд ва соҳиби маълумот гардонанд ва агар шароит набошад, дар ягон марказҳои қасбомӯй дуктарро соҳибқасб ӯнанд. Аз таомии падару модарон даъват ба амал меорам, ки дасттири мо ҷавонони бошанд ва ҳидоятгари мо дар роҳи рост ва бо тавсияҳои неки хеш моро ба шоҳроҳи зиндагӣ омода созанд.



Шарипов БАҲТОВАР, асистенти кафедраи тарбияи томактабӣ ва кори иҷтимои Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ.

Дар ҷомеа шахсоне ҳастанд, ки дар мудати 6 ё 1 сол аз оилаҳои ҳуд ҷудо мешаванд. Якero маҷбур ҳонадор мекунанд, дигареро нодидау ношинохта. Падару модарон зарур аст, ки пеш аз оиласорӣ ҳуд мешавад, бояд аввал маълумоти олий дошта бошад. Барои бунёд на-муғдани оилаи солим бояд байни

Таҳияи Самариддин НАБИЗОД

Доктор Маҳмуд Кабирӣ дар ноҳияи Дарвоз таваллуд шудааст. Мактаби миёни №10-и деҳаи Чорғи ноҳияи Дарвазро соли 1987 ба иттам расонда, ҳамон сол ба Ҷонишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино дохил шудааст.

Аз соли 1990-ум ба тибби ниёғон майл кардааст. Дар маҳфилҳои гуногуни тибби Шарқ иштирок карда, соли 1996 ба ҳайси ординатори клиникии кафедраи Тибби Шарқ ва равонширои ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино ворид шуда, 4 сол хонда, кор карда истодааст. 21 сол таҷрибаи кори духтурӣ дорад. Ҷанд давлати дунёро бо омӯзиши ва табобат гаштааст.

Доктор Маҳмуд Кабирӣ, тибшинос, суханиширо, рӯҳшинос (духовный врач), равоншиноси тиб (медицинский психолог), равонширо (психотерапевт), сӯзаннисишик (иглорефлексотерапевт), табиби ҳалқӣ (народный целитель), ҳасосширо (экстрасенс), дамудуъоширо (биотерапевт), гиёҳширо (фитотерапевт), духтури атфол (педиатр) мебошад.

Давомдиҳандай тибби маъюни классики тоҷик, асосгузори неосуфизми илмӣ (тибби маъюни мусоир), мутахассиси машқҳои соликии сӯфиёна, усули нави табобатии комплекси 7-гона ва машқҳои соликии 12-зинаро коркард кардааст. Аввалин маротиба дар ҷаҳон бо радио табобатро бо ном - "Радиотерапия" пешниҳод ва бо радиои Тоҷикистон амалӣ кардааст. Усули таҳхиси "экспресс-диагноз"-ро истифода мебарад. Таҳхис ва ҳолати майдони электромагнитии сиришт, пӯст, ноҳун, ҷашм, гӯш, бинӣ, даҳон, набз, ҷехра, симо, қаду қомат, нигоҳ, сухан, нафас ва тестҳои психологӣ гузошта мешавад.

Зиёда аз 1 миллион беморон ва ниёзмандони Тоҷикистон ва мамлакатҳои дуру наздик - Осиёи Марказӣ, Қафқоз, Ҳиндӯ Чин, Аврупо ва Амрико аз маслиҳат ва сукунҳои табобатии ў баҳраманд шудаанд. Зиёда аз 60%-и онҳо солим гашта, 30%-и дигар дар саломатии хеш дигаргунни кулӣ диданд.

Ӯ ҷунин намуди табобатҳоро ба роҳ мондааст: машқҳои равонӣ (аутогенная тренировка), равоншироӣ (психотерапия), дөғсӯзӣ (прижигание), маҳси нуқтавӣ (точечный массаж), табобати ҳалқии тоҷикӣ (таджикская народная лечение), мичозшиноси (натуропатия), суханишироӣ (терапия словом), сӯзаннисишикӣ (иглотерапия), ҳолшироӣ (гипноз), нуршироӣ (энерготерапия), китобшироӣ (библиотерапия), мантиқшироӣ (терапия логикой), накҳатшироӣ (аромотерапия), рангишироӣ (цветотерапия), дорудармонӣ (фармакотерапия), таҳлили равонӣ (психоанализ), фикришироӣ (ментальная терапия), равонтаҳлили оиласӣ (семейный психоанализ), барқароркунни саломатӣ баъди бемориҳои дуру дароз ё азобҳои зинда (реабилитация после длительных болезней и жизненных трудностей), сӯҳбатшироӣ (терапия беседой), дониш-иттилоъшироӣ (терапия знанием или информацией), дамдозӣ ва ҳасосбаландӣ (биотерапия и экстрасенсорика), гиёҳшироӣ (фитотерапия) ва боз 337 намудҳои дигари он.

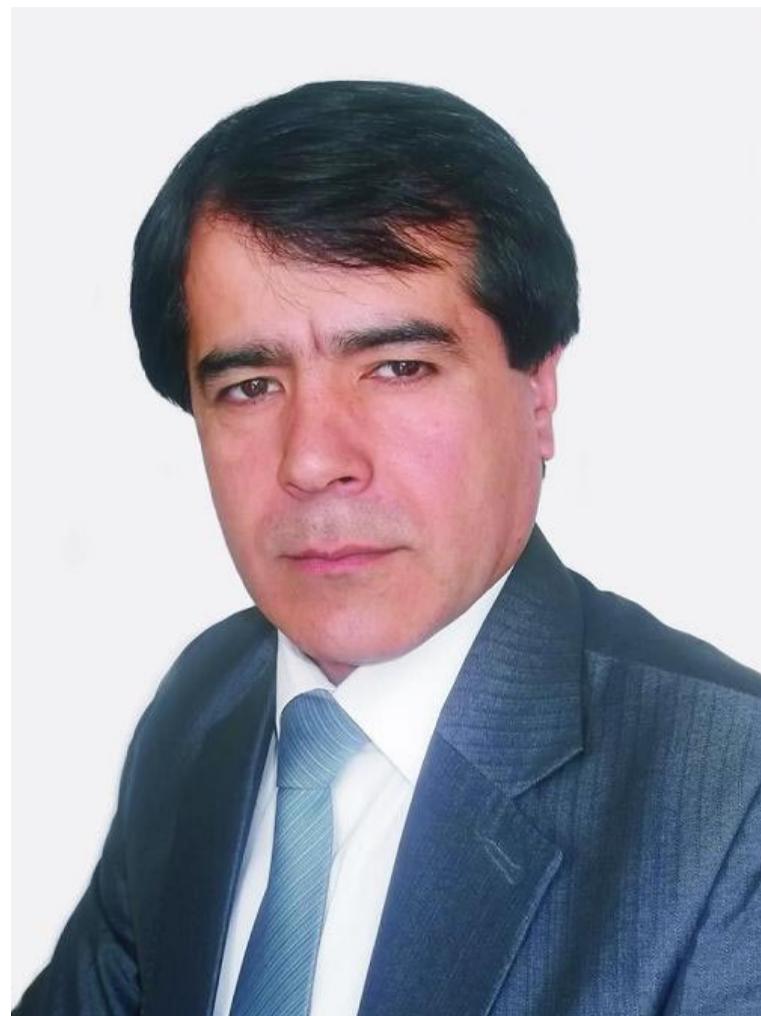
Хостем оид ба масъалаҳои мубрами мушкилоти равонии мардум бо он қас сӯҳбате анҷом дихем.

Шумо, ки бештар ба мавзӯъҳои психологӣ даҳл мекунед, ба назари шумо омӯзиши имлии психология дар соҳаи маориф то қадом андоза қаноатмандкунанда ҳаст?

- Асри 21 асри психология аст. Дар тамоми соҳаҳои фаъолияти инсони мусоир ин илим ворид шудааст. Психология дар тиҷорат, дар тибб, дар педагогика, ҷомеъашинойӣ, қайҳоншиноси, дин, мақомоти қудратӣ ва ғайра истифода мешавад. Дар ша-

роити Ҷумҳурии Тоҷикистон Вазорати маориф ва илм аз ин имконоти асри нав истифода бурда истодааст, вале тайёр кардани муттаҳассиси равоншиносӣ навин беҳбудӣ меҳоҳад. Яке аз сабабҳои сатҳи дониш ва иттилоотномаҳои талабагон ва донишҷӯён дар зинаи ғайриқонеъ қарор доштан ин ба назар нағирифтани табииати равонии онҳост ва инро равоншиносони қасбӣ муайян мекунанд.

Дар бораи сатҳи дони-



иттилоъ дод, ки аз 900 нафар ҳатқунандагон ҳанғоми гирифтаи диктантни санҷишӣ танҳо 1 нафар баҳои аъло гирифтаасту ҳалос. Сабаби инро дар чӣ мебинед?

- Модели дарсдиҳии муаллимон ва дарсхонии талабагон аз давраи саноатист. Онро бояд ба замони иттилоъти мутобиқ соҳт. Мағзи сари толибилими ҳозира мағзи сари асри 21-ист, вале онро аз дастархони асри 20 ғизо - иттилоъ медиҳанд, ки дуруст қабул намешавад.

Чаро дар оилаҳои тоҷик хушунату зӯроварӣ зиёд аст ва бо зан ҳамчун барда (гулом) муносибат мекунанд?

- Саводнокии зани тоҷик ба-ланд шуд, муносибат дигар мешавад. Савод мантиқ медиҳад. Бо одами бемантиқ сухан карда намешавад ва одамон мачбур мешаванд, ки бо яқдигар бо мантиқ нею бо эҳсосу мушт гап зананд.

Мушкилоти равонии

КАБИРӢ: МОДЕЛИ ДАРСДИҲИ МУАЛЛИМОН АЗ ДАВРАИ САНОАТИСТ ...

шҳои иҷтимоӣ-психологиии шаҳрвандон дар ҷумҳурӣ чӣ гуфта метавонед?

- Шаҳрвандони мо дониши бузурги равонӣ-иҷтимоӣ доранд, вале он дониши классикист. Ин донишро комилсозӣ (обновление) карда, ба мусоир мубаддал гардонидан ло-зим аст.

Дар дигар давлатҳои марказҳои равоншиносӣ фаъолият мекунанд ва ба мардум хизмат мерасонанд. Оё дар ҷумҳурии мо ин гуна марказҳо ҳаст ва агар бошад, чӣ манфиат доранд?

- Марказҳои кӯмаки равоншиносӣ дар ҷумҳурӣ бисёранд, вале ВАО онҳоро ба шаҳрвандон ба қадри лозими мӯаррифӣ намекунанд. Аз тарафи дигар, моҳонаи равоншиносон ба қадри зарурӣ нест ва муттаҳассисони ин соҳа тез корро иваз мекунанд. Вазнинии кор зиёд асту пӯшонда-

ни молии он кам.

Устод, амалҳои худкушӣ хеле зиёд шудааст. Дар соли 2014 550 мавриди худкушӣ ба қайд гирифта шуда буд, ки аз ин шумора 95 ҳолаташ аз ҷониби ноболигон сурат гирифтааст. Сабаби инро дар чӣ мебинед?

- Ҳафт сабаби худкушӣ аст: бемориҳои ҷисмии бетабобат, тарс, бемориҳои фикрии безоркунанда, бемориҳои равонӣ, мушкилоти иҷтимоӣ, ҳулқу атвори бади тақдирӣ. Бисёр вақт дар шароити мо худкушӣ шакли эътиrozӣ дорад ва хушбахтона, табобат дорад, то аз он даст қашанд. Сабаби даст задани ҷавонон ба худкушӣ камиттилоотии онҳо аз опами маънист.

Наҳондан дар мо як мушкили ҷиддист. Маркази тестӣ ҳам ҷанд рӯз пеш

мардумро дар чӣ мебинед?

- Мушкилоти равонии мардум дар набудани машқҳои равонист. Мо машқҳои равонии миллии худро коркард кардем ва Ҳудо ҳоҳад мардумӣ шуда, қудрати равонии миллати моро бедор мекунанд.

Ба андешаи шумо қадом омилҳо боиси шикастарӯҳӣ, маъюсӣ ва ноумедии одам мешавад?

- Депрессия аз камии иттилооти зарурӣ ва норасоии муҳабbat аст. Мардуми ниёзманд ба табобат бисёр вақт дар дasti одамони ғайримуттаҳассис зада, ҳоли худро мушкил мекунанд. Дар ҳолати дуруст ва сари вақт табобат кардан аз зиқӣ ва маъюсӣ ҳалос мешаванд.

Ташаккур барои сӯҳбат.
- Саломат бошед.

Мусоҳибаи Ҷаҳонгир РУСТАМ

Пари товус латиф аст,
ба каргас нарасад,
Ақл ҳам чизи шариф аст,
ба ҳар кас нарасад.

Оре, овардаанд, ки ақл тухфаи илоҳист ва Парвардигор ҳангоми оғариниши инсон ҳанӯз дар батни модар ба бандагонаш ба ҳар андоза - каму беш ҳадя менамояд. Пас, гуфтани ҷоиз аст, ки ашхоси дори ақли солим ва инкишоғёфта аз баргӯзидагони Ҳудованди мутаол аст. Таъриҳ гувоҳ аст, ки тамоми шоҳкориҳо, музafferиятҳо, қашфиётҳо, қаҳрамонию ҷонфишониҳо барои амалисозии ормонҳои неки насли башар ба воситаи афроди солимақл ва ҳушманд сурат гирифтаанд, ки корнамоҳои эшон ҳанӯз ҳам мояи ифтиҳор ва намунаи ибрати оламиёнанд. Ин маъниро саромадони адабиёти классики тоҷику форс бараъло эҳсос карда, пайваста дар эҷодиётиашон ба ташвиқи тарғиби ақлгарӣ мепардоҳтанд ва асоси тамоми ҳушбахтиҳои насли инсонро аз ақлу ҳиради волои одамӣ медонистанд. Маҳз ҳамин ташвиқ ва тарануми ҳамин андешаи солим буд ва ҳаст, ки мизони олам бо вучуди тамоми бадбахтиҳо, ки тӯли қарнҳо ба сари бани одам рехтанд, то кунун дар мувозинат қарор дорад.

Агар осори зулмотсӯзи Рӯдакӣ намебуд, мо дар торикии ҷоҳи афқанди сипоҳи ҷарори араб то кунун дар тақопӯи рушноии истиқполияту мустақилияту будем. Ё ин ки, "Шоҳнома"-и безаволи Фирдавсӣ таълиф намегардид, мо то ҳол дар асорати бодианишинон кӯчмании фарҳанггоро мустару мот гардида будем. Зиҳӣ модари тоҷик, бегазанд буд ҳоки ҷавонмарҳези тоҷик, ки дар тули қарнҳои тираву тори миллат ин ҳалқ ва ин ҳокдони покро яккаву танҳо нагузаштанд ва баҳри ҳифзи он шоҳбозҳои душманшикоре чун Курушу Бобак, Спитамену Деваштич, Муқанаву Темурмалик, Рӯдакиву Фирдавсӣ, Синову Ҳайём, Беруниву Аҳмади Ҷонишро оғарид, ки дар воқеъ ашхоси мазкур баҳри ҳифзи Модар - Ватан ва арзишҳои миллӣ бо истифода аз ақлу

АҚЛИ ҶУЗВӢ АҚЛРО БАДНОМ ҚАРД...

ҳиради волои инсонӣ ҷоннишӣ намуданд. Пас агар мо имрӯз аз осори фарҳанги маданий пурғонавати хеш сафrozem ва худро ворисони оғарандагони пешрафтатарин ёдгориҳои қадимаи тамаддуни башар меҳисобем, бояд дар хотир дошта бошем, ки маҳз ба туфайли қаҳрамониҳои волои ин ашхоси часуру тавонманд расидаем, ки таҷассуми барҷастаи ақлу ҳиради беҳамтои эшон маҳсуб мешавад. Ин ҳақиқати инкора-нашавандааст, ки мутаассифона иддае аз мутаассибони динӣ дар гузашта ва имрӯз низ кӯшишҳои қаҳрамонони ҳалқи мо ва сарҷашмаи фарҳангу тамаддуни кӯҳани миллатро зери суол бурданӣ мешаванд ва оғози онро ба қадом як фарҳанги поринагӣ асос гузаштани мешаванд ва бешармона майли зиёди рад кардани ин миръоти таъриҳнаморо доштанд ва доранд.

Ҳалқ ва миллати тоҷик дар тӯли таъриҳи шоҳиди бисёр ҳиёнатҳои дохилӣ гардидааст. Гарчанде ки ҳиёнатҳои дохилӣ ҳамчун як лаккай ҳангдар пайкари ҳалқу миллати мо боқӣ мондаанд ва аз ёдоварии амалҳои разилони ҳиёнатпешагон ҳафтпушти миллати тоҷик ноҳинҷор мегардад, vale чи илоҷ, ҳақиқатро, ки касе пушондан наметавонад, зоро-

кӯҳу даман, руду наҳрҳо ва марзу само шоҳиди ҳиёнатҳои содиршуда алайҳи Дорон III, Спитамен, Яздигурди Сосонӣ ва Восеъо дигарон мебошад, ки аз дохил, аниқтараш аз ҳамнишинонашон, аз пушт ҳанҷари ҳиёнат хурдаанд. Байдан подоши ҳиёнатҳои кардашон мукофоти ҳазорсолаҳо гуломиву бардагиро барои миллату ҳалқ ба бор овард, ки боиси таассуфи пешиниён ва имрӯзиён гардид. Мутаассифона, иддае аз насли имрӯза ҷои он ки аз ҳатову нуқсони гузаштагон ибрат гираанд, баражкс, ҳиёнату амалҳои нопоку ноҷавонмардона нисбати давлату миллат ва ҳалқу ватани ҳеш раво мебинанд, ки ин намунаи бешарафӣ ва беҳира-диву беақлии кулл ба ҳисоб меравад.

Пас аз пош ҳӯрдани Иттиҳоди Шӯравӣ, баъд аз ҳазорсолаҳои сукут ҳалқи тоҷик дубора истиқполият, озодӣ ва зимоми давлатдориро ба даст овард, ки ба андешаи мо замони амалисозии ормонҳои ҳазорсола помолгаштаи миллат фаро расида буд. Вале сад афсус, гурӯҳе аз ноҳалафони манғиатҷӯ ва ҳаридушдаҳои душманони миллати тоҷик ҷои заҳмату талош ба ҷарои ободии сарзамини аҷодӣ ба фурухтану қисмат кардани он ва рехтани хуни бародаро-

ну ҷоқ кардани ҷодари исмата мадарону ҳоҳарони худ пардоҳтанд ва бадтар аз ин тамоми ин аъмоли ношоистаи худро бо номи дини мубини ислом омезиш доданд ва аз ангезаҳои динни мардум ба манфиати шахсиву сиёсии ҳеш ва ҳочагони ҳориҷии худ истифода намуданд. Ин тоифа бехабар аз гуфтаҳои шоир будаанд, ки доир ба паёмади чунин аъмоли ношоиста фармудааст:

*Ҳудо он миллатеро сарварӣ дод,
Ки тақдира ба дасти
хеш бинвашит.
Ба он миллат сару
коре надорад,
Ки дехқонаши барои
дигарон кишит.*

Дар ҷунин марҳилаи ҳассоси таъриҳӣ, ки ҳалқи тоҷик ба ду қисмати нобаробар ва Тоҷикистони тозаистиколол ба минтақаҳо, ба шаҳрҳо во ҳатто ба маҳаллу ӯҷаҳо байни ифратиёни аз ақл дур тақсим шуда буд, муттаҳид намудани ҳалқи парешонгашта дар ҷои аввал меистод ва маълаи ҳастиву нестии давлати тоҷикон барои ҳар фарди ватандусту солимақл масъалаи ҳаёту мамот ба ҳисоб мерафт. Шояд зиёд буданд ҳайроҳони миллату давлати тоҷикон, vale ҷуръати ба арсаи сиёсату ҳукумати фалаҷаштаи давлати ҷавонро надоштанд. Dar ҷунин шароит касе ба ояндаи давлат бовар надошт ва гӯё мунтазими мӯъҷизае буданд, то онҳоро аз вартаи нобудӣ раҳонад. Ҳушбахтона, ба бахти мо тоҷикон, бо инояти Яздон ва аз эҷози оғаридаи модари тоҷик абармарди шӯҷову таъриҳии марҳилаи навини давлатдории тоҷикон Пешвои миллат, муҳтарам Эмомали Рӯдакӣ ба арсаи сиёсат ворид шуда, нахуст тарафҳои муқобилро ба ҳам овард ва аз ҳама мӯҳим айбӯй накарда, ҳамагиро ба хотири ояндаи неки давлату миллат бахшиданд ва аз онҳо умеди неки дар қалби поки ҳуд парвариш дод, аммо ин тоифаи намак-

ношиносу ҳиёнатпеша дар аввалин фурсат ба ҷои бовариву вафо, ҳиёнату номардиро ба Пешвои ҳеш ва мардум раво дида, хостори боз аз нав ба ҷаҳолату гирдоби хун кшидани миллати тоҷик гаштанд, ки аъмоли ношоиставу ноҷавонмардона ва рафтори ношоистаи эшон порҷаи назмиеро ба хотир меорад, ки гӯё шоир маҳз барои ҷунин афроди қадрошинос таълиф намудаад:

Сад ҷон биканӣ аз раҳи бад мор нагардад.

Чун ахтари баҳт ахтари думдор нагардад.

*Сад ҷӯй агар қанда ба
умед барӣ об,*

*Як зарра мuloim дили
кӯҳсor нагардад.*

Бо вучуди ҳама ҳиёнату аҳдиканӣ ва найрангу макри рақибони миллати ӯҷаҳои тоҷик Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти маҳбуби қишвари мо, муҳтарам Эмомали Рӯдакӣ бо дарки тамоми масъулияти давлаториву ватанҳоӣ, бо баҳои ҷон, бо заҳмати фаровон, vale дар муддати кӯтоҳ ба ҳама ин парондагиву нобасомонӣ ва тоҷикандешиву ҷаҳолатҳоҳи хотима баҳшида, ҷои он сарҷамъиҷи вахдатро ба армугон овард, ки имрӯз ин шоҳкории Пешвои муаззами миллати мо мактаби омӯзиши кулли ба ҳашар гардидааст, ки тимсоли барҷастаи ақлгарӣ ба муқобили сиёсати ифратгарӣ мебошад.

*Ақли ҷузвӣ ақлро бадном қард,
Коми дунӣ мардро бадном қард.*



Гадомад ЗУЛФИЕВ,
саромӯзгор, муҳиди кафедраи
умузишонигоҳии забони тоҷикӣ



ҶАВОНОН - ПАЙРАВИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ

Ҷавонон нерӯи созандай соҳибистиколол ва умеду орзӯҳои Ватани азизамон мебошанд, ки кӯшишу заҳмат ва талошҳои монанд ҷавонон баҳри ин меҳани азизамон аст. Имрӯз ҷавонони мо бо азму иродон қавӣ ва бо завқи баланд илму донишҳои мусоирро аз ҳудкарда, дар соҳаҳои гуногуни ҳаёти ҷомеа саъю талоши фаъолона доранд.

Ҳамин тарик, дар Паёми имсолаашон Пешвои муаззами мо муҳтарам Эмомали Рӯдакӣ соли 2017-ро "Соли ҷавонон" эълон карданд, ки ин як ҳушбахти барои мо ҷавонон мебошад.

Воқеан, ҷавонон дар ҷаҳони мусоир ҳамчун қувваи бузурги пешбаранда ва бунёдгар эътироф шудааст. Ҳар як ҷавон бояд дар ҳусуси дар ҷомеа пайдо намудани ма-

бад боқӣ ҳоҳем монд. Монанд ҷавонони тоҷикон бо як ифтиҳори хосса ва боварии том ваъда медиҳем, ки сиёсати ҳирадмандони Пешвои миллатро намунаи созандагию бунёдкорӣ, пойдории сулҳу вахдат, сарҷамъии давлату миллат дар маҷмӯъ Истиқполияти комил ва шукуфоии Тоҷикистон дониста онро ҳамаҷониба дастгирӣ менаом.



Майсарай НАЗРИМАД,
магистранти соли I-уми
факултати омӯзгорӣ

ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ҚУЛОБ БОЗ БА ЯК ЛОИҲАИ БАЙНАЛМИЛАӢ АЪЗО ШУД!

Донишгоҳи давлатии Қулоб ба як лоиҳаи нави Фонди Аврупо ERASMUS+ - Paving the way to interregional mobility and ensuring relevance, quality and equity of access - PAWER аъзо шуд. Мақсади лоиҳаи мазкур тиқбии талаботҳои Таҳсилоти Олии Ҷаҳонӣ ва Принципҳои Болония ба тартиб даровардани раванди эътирофи натиҷаҳои таҳсилоти донишҷӯён буда, дар доираи он ба макотиби олии Аврупо барои таҷрибаомӯзӣ сафарбар намудани 6 нафар омӯзгор, ҳаридории таҷхизот ба маблаги 4 000 евру ва иштирохи кормандони донишгоҳ-аъзоёни гурӯҳи кории лоиҳа дар ҷаласаҳои корӣ дар давлатҳои Осиёву Аврупо дар назар аст. Арзиши умумии лоиҳа 999 663 евру буда, аз ин маблаг барои Донишгоҳи давлатии Қулоб ва ба анҷом расонидани корҳои банақшагирифташуда 29034 евру ҷудо шудааст.

ТАЪЗИЯ

Ҳайати профессорону омӯзгорон ва кормандони техникии кафедраи физикии умумӣ ва назариявӣ ба муаллими кафедраи мазкур Исоев Собир барои даргузашти

МОДАРАШ

изҳори ҳамдардӣ намуда, аз даргоҳи Ҳудованд ба аҳли оилаи марҳум сабри ҷамил ҳоҳонанд.

Фарзанд барои падару модар ширинтарин меваест. Ҳар як падару модар тифли худро бо сад орзу ҳавас тарбия намуда, ба воя мерасонад. Ба он хотире, ки фарзанди ў дар оянда, баҳусус, дар даврони пионсолӣ асои қомати ҳамидааш гардаду ба айёми пирӣ дармон.

Хурмат кардани падару модар вазифаи ҷонӣ ва аввалиндарачаи фарзанд ба шумор рафта, аз ў (фарзанд) сабру таҳаммул, ақли расо, идроку дониш ва масъулияти баландро тақозо дорад. Маҳз дар заминаи фаҳмиши фарҳангии воло, мутолиаи бардавом, аз бар намудани панду насиҳатҳои бузургон ва ба гӯш гирифтани гуфтаҳои устодону хирадмандон кас метавонад ба умқи ин маънӣ сарфаҳм равад. Дар хотир бояд дошт, ки барои ҳар фарзанд шахси аз ҳама азииз мӯътабар падару модар аст. Аз ин рӯ, ба ҳар як фарзанди солимақл ҳатмӣ аст, ки ў ҳурмати падару модари худро донаду онҳоро чун гавҳараки ҷашм эҳтиёт намуда, қадрронӣ намояд, иззаташонро ба ҷо оварда, лутфу меҳрубонии беохир намояд. Ҳар як фарзанд ҷаҳд намояд, ки ҳар кори фармудаи падару модарро сари вақт ва бо дасту дили гарм анҷом пазираад.

Яке аз вазифаҳои ниҳоят зарур ва аввалиндарачаи фарзанд некӣ кардан ба падару модар аст. Некӣ кардан ба падару модар қарзи фарзандист, зеро Худои ягона онҳоро сабаби ба ҳаёт омадани фарзанд гардонидааст, машиқати бузургеро дар тарбияи фарзандон бардошт мекунанд ва ба ҳама ранҷу азоб тоқат мекунанд. Ҳамчунин таъқид шудааст, ки дар ҳузури онҳо "уфф" гуфтан, бонг задан ва ҳатто бо овози баланд муюшират кардан аз рӯи эҳтиром нест. То метавонӣ бо сухани нарму нек ва ширину гуворо барояшон ҳарф бизан ва ҷунон муюмила намо, ки онҳо аз рафтори гуфтори туҳушнуду розӣ бошанд. Дар муюмила бо онҳо ҳамеша хоскорию фурӯтниро пеша намо. Дар ин росто Ӯнсурулмаолии Кайковус дар "Қобуснома" нақӯ овардааст: "Ва зинҳор, эй писар, ки ран ҷи падару модар хор надорӣ... Пас ҳаққи модару падар агар аз рӯи дин нангӣ, аз рӯи хираҷу мардумӣ бингар, ки падару модар мунти чи (сабаб) неқиву асли парвариши нағси туанд. Ҷун ту дар ҳаққи эшон мунқассир (гунаҳгор) бошӣ, ҷунон бувад, ки ту сазои ҳеҷеки набошӣ..., ки масал одамӣ ҳамчун мева аст ва модару падар ҳамчун дараҳт. Ҳарчанд дараҳтро тааҳҳуд (нигоҳбин) беш кунӣ, мева аз вай нақутару бештар ёбӣ. Ва ҷун модару падарро ҳурмату озарм беш дорӣ, дуову оғарини эшон дар ту асари бештар кунад ва муста ҷобтар бувад".

Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ дар фасли дуюми "Захиратул-мулӯk" қайд мекунад, ки агар барои мусалмон қарзи аз ҳама бузург адои намоз бошад, қарзи муҳими дуюмаш

РЎСИЁҲӢ ПЕШАИ ШАЙТОН БУВАД...

некӣ ба падару модар аст. Ўқарзи мусалмонро ба тартиби зерин нишон медиҳад: намоз, закот, рӯза, некӣ бо падару модарон. Барои тасдиқи фикраш чунин мисол меорад: "Абдуллоҳ бинни Масъуд (р.а) гуфт: - Пурсидам, ки қадом амал назди Худои азза ва ҷалла дӯсттар аст? Гуфт: - Намоз дар аввали вақт. Гуфтам: - Пас аз намоз қадом амал фозилтар аст? Гуфт: - Некӣ ба падару модар".

Ба ақидаи Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ, агар наврасону ҷавонон падару модари худро эҳтиром накунанд, пас дигаронро низ эҳтиром намекунанд.

Мутафаккири машҳур мегӯяд, ки падар барои ҳар як шахс бузург ва соҳибэҳтиром буда, ризоияти ў барои фарзандон ба роҳҳои биҳишт баробар аст. Вобаста ба ин чунин иқтибос меорад: "Абудардо мегӯяд: Аз Расул (а) шунидам, ки мегуфт: Ризои падар бузургтарин дарҳои биҳишт аст, агар биҳишт меҳоҳӣ, бад-ин дар муҳофизат намоӣ ва агар хоҳӣ онро фурӯ гузор". Вале ў маъқому обрӯ ва эҳтироми модарро низ ба инобат гирифта, таъқид менамояд, ки дар нигоҳбину тарбияи фарзанд душворӣ бештар бар дӯши модар аст. Барои ҳамин ёдрас менамоям, ки эҳтироми падару модарро, ҳатто баъди марғи онҳо низ ба ҷо овардан зарур аст. Дар робита ба ин чунин иқтибос меорад, ки "Касе аз Муҳаммад (а) пурсид: - Эй Расули Худой, ҳеч ҳаққе аз он падару модари ман мондааст бар ман, баъд аз он ки вафот ёфтаанд? Расул алайҳиссалом фармуд: - Бале, дуои хайр бар эшон ва омӯриш ҳостани эшон ва вasiyati эшон ба ҷо овардан ва дустони эшонро гиромӣ доштанд".

Ҳар як фарзанд бояд донад, ки падару модар мӯчиби ба олами ҳастӣ омадани ў гардидаанд. Маҳз ғамхорию меҳрубонии онҳо буд, ки аз тифли ба давраи наврасӣ ва аз наවрасӣ ба ҷавонӣ ва аз ҷавонӣ ба камолоти мардӣ расидаст. Месазад, ки фарзанд бо тамоми ҳастӣ ва аз дилу ҷон хидмати онҳоро соғдилона ба ҷо орад ва ба қадрашон расад. Ба ин маънӣ Носири Ҳусрав овардааст:

Ба пирӣ ҳидмати модар-падар кун,
Ҷавонию ҷунун аз сар бадар кун.
Мазан таъна бар эшон аз дили сер,
Ки гар ёбӣ замон гардӣ ту ҳам пир.
Ки парвардааст модар дар канорат,
Падар буд солҳо тимордорат.
Би ҷӯ дилишон ба ҳулку ҳубруӣ,
Ки ин аст, эй бародар, некхӯй.
Ё:
Эй тифл, ки дафъи магас аз хеш надонӣ,
Ҳарчанд, болиг наӣ, оҳир на ҳамонӣ!



Шукрони зӯроварии рӯзи ҷавонӣ,
Он аст, ки қадри падари пир бидонӣ!

(Саъди Шерозӣ, Гулистон)

Фарзанд дар қадом ҳолате бошад, вазифадор аст падару модари ҳешро иззату икrom намояд. Бикӯшад, ки дар ҳузури онҳо суханҳои пасту баланд ва аз меъёр зиёду дилхарош нагӯяд. Дар назди падару модар гуфтани суханҳои дилхарош ва малуқунанда онҳоро ғамгин месозад. Ҳамчунин, ҳар он супорише, ки медиҳанд ва ё иҷрои кореро мефармоянд, бояд фарзанд бо як ҳурсандии том ва сарфарозии зиёд онро ба сомон расонад. Дар иҷрои фармудаҳои онҳо ҳеч гоҳ худро тарзе ҷонамуд нақозад, ки душворӣ мекашад ва ё монда шудааст. Иҷрои фармудаҳои падару модар сангин бошад ҳам, онро бо камоли мамнуният ба сомон бояд расонид. Барои иҷрои ин ё он супориши на таҳҷӯҳи норозигии худро ошкор кардан, ҳатто уфф гуфтани тоҷистон.

Ва бидон, эй фарзанд, ҳар як амали рафтори номақбул: дурӯғӣ, фиреб додан, беҳавсалагиу танбалӣ, аз меҳнати ҳалол дур будан, суханони ғаҳшу носазо гуфтани, ба фисқу фасод олуда гаштан, масҳара кардани дигарон, аз ҳисоби дигарон рӯзӣ ёфтани, ба молу ҷизи дигарон дастдараӣ намудан, тоату ибодат накардану рӯза надоштан, ғайбати қасон ва туҳмату бӯҳтон дар ҳаққи дигарон боиси ранҷу азоби падару модар мегардад. Зеро ҳар рафтори ноҷои фарзанд ба падару модар зарбай рӯҳио ҷисмонӣ мерасонад. Падару модар аз ҳар як амали ноҷои фарзанд, ки боиси дар ҳичолат мондану сарҳамии онҳо мегардад, бисёр ғамгин шуда, азоби рӯҳӣ мекашанд ва худро барои тарбияи чунин фарзанди ноқобил маломат мекунанд. Аз ин рӯ, ба ҳар фарзанди солимақл зарур аст, ки аз рафторҳои ношоям парҳез намояд ва то метавонад баҳри сазовор гардидан ба боварии падару модар, аҳли ҷомеа ва ризоияти Аллоҳ таъоло ҷаҳд намояд.

Ҳислати дигари номақбули инсон дурӯғ гуфтани аст ва дар

бошад амон,
Сарбаланд аст ростгӯ
дар дӯ ҷаҳон.

Модоме, ки уфф ҷоиз на бошад, пас чӣ гуна ба сӯяшон овоз баланд кардаю сухани дурӯшт гӯем ва ё дод занем. Агар чунин рафтор намоем, ин амали мо дар назди Ҳудованд аз ҳама амали қабеҳ ва бадтарин мебошад ва мо фарзандонро ҳеч гоҳ намебошад.

Ислом мақоми падару модарро ба дарacha ва мартабае бардоштааст, ки башарият дар динҳои дигар онро ёд на дорад ва ҳеч як дину мазҳаб, ҷуноне ки ислом падару модарро мепарастад, ба ин дарacha нарасидаанд, зеро Аллоҳ таъоло имон овардан ва парастидани Зоти худро ба эҳсону нақӯй кардан ба падару модар як ҷо зикр намудааст, ки тавре ки мефармояд: "Ва Ҳудоро бипарастед ва ҷизо шарики вай қарор на дидҳад ва ба падар ва модар нақӯйӣ кунед". (Сураи Нисо: 36)

Хулоса, эҳтироми падару модар барои ҳар фарзанд вазифаи мӯқаддас буда, иҷрои амалии он шарафест барои инсони солимақл.



Бобоқон ЧУРАЕВ,
саромӯзгори кафедраи методикии таълими ибтидой

назди падару модар дурӯғ гуфтани боис ба беҳҳтиромии онҳо мегардад. Дурӯғӣ дурӯғӣро дар назди дигарон на таҳҷӯҳи фошу расво мекунад ва обрӯ ёзтиборашро мerezонад, балки ин феъли бади ў ба шаъну шарафи падару модар иснод оварда, онҳоро дар назди мардум шармсor месозад. Биноан, беҳтар он аст, ки ҳамеша ростгӯ бошем, то падару модари худро мубталои ранҷу азоби нагардонем. Ба ин маънӣ сухандоне нақу гуфтаст:

Ҳарчи мегӯй, азизам, рост гӯй,
Дидаю санҷидаю бар ҷой гӯй.
Рост рав, аз ростӣ ёбӣ камол,
Чун ниҳодӣ пой қаҷ ёбӣ завол.
Ростӣ шаҳд аст,
шаҳди бекарон.

Он наорад бар гулистонат ҳазон.

Ростгӯ шевай мардон бувад,
Рӯсиёҳӣ пешаи шайтон бувад.

Ростгӯ бош, ростгӯ



КОНФРОНСИ "ҶАМӢЯТИ ИЛМИИ ДОНИШҖӮЕН" БАРГУЗОР ШУД!

Санаи 11.04.2017 дар "Толори фарҳангӣ"-и Донишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Конфронси "Ҷамӣяти илмии донишҷӯен" дар мавзӯи "Ҷавонон ва ташаккули оилаи солим" баргузор гардид. Наҳуст бо сухани ифтитоҳӣ ректори Донишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, доктори илмҳои физика ва математика, профессор Абдуллоҳ Ҳабибулло конфронсро ҳусни оғоз бахшид. Сипас, маърӯзаи магистранти соли 2-юми факултai филологияи ҳориҷӣ Сулаймони Аҳмад дар мавзӯи "Ҷавонон ва бунёди оилаи солим" ва Мирмадова Мартаба, магистранти соли 2-юми факултai филологияи ҳориҷӣ дар мавзӯи "Оилаи солим - ҷомеаи солим" шунида шуд. Дар ин миён раиси суди шаҳри Қӯлоб низ баромад, намуда, аз зиёд шудани талоқ дар ҷомеа ва вайроншавии оилаҳои ҷавон ёдрас шуд. Ҳангоми конфронс миёни донишҷӯen ва маърӯзачиён баҳс сурат гирифт.

Маълум аст, ки ададҳои натурали ҳангоми ҳисоб намудани ашёҳо пайдо шудааст. Вале одам ба ҷен кардани бузургҳо низ, ниёз пайдо намуд. Табишт, ки ин бузургҳоро на ҳамеша бо адади бутун ифода намудан мумкин буд. Дар тули таърих ба пайдоши ададҳои манғӣ низ эҳтиёҷ пайдо шуд. Мағҳуми адади манғӣ, аввалҳо дар асоси эҳтиёҷоти илми амали, дар натиҷаи ҳалли муодилаҳо ба майдон омад. Муддати дуру дароз аз адади хурд, тарҳ намудани адади қалон мумкин ҳисобида намешуд.

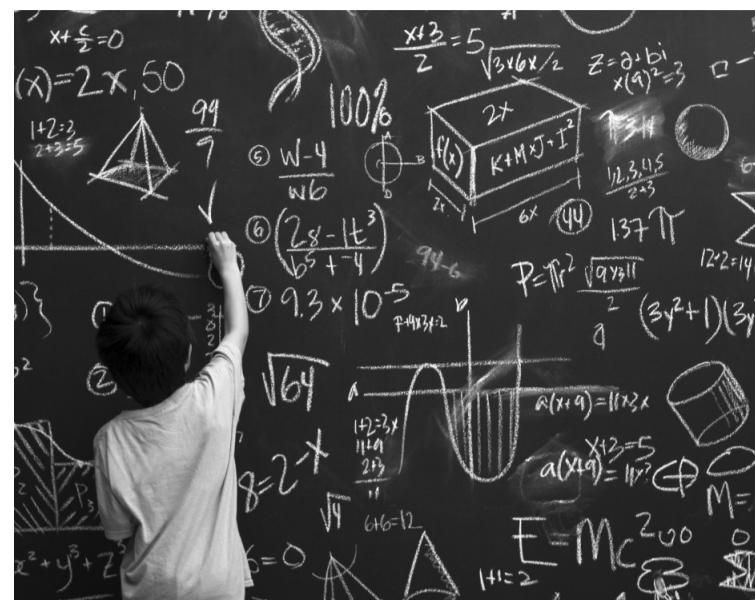
На фақат бобулиҳо, балки мисриҳо ва юнониҳо қадим низ, ададҳои манғиро медонистанд. Мағҳуми адади манғӣ ҳангоми ҳалли системи муодилаҳо ба вучуд омад. Риёзидонҳои замони қадим барои ҳисоб аз тахтаҳо ва чӯбчаҳои маҳсус истифода мебуранд. Азбаски дар он замонҳо алломатҳои "+" ва "-" вучуд надоштанд, бо чӯбчаҳои сурх ададҳои мусбат, бо чӯбчаҳои ранги дигар масалан, сиёҳ ададҳои манғӣ ишора карда мешуданд. Дар илми риёзии мамлакатҳои Шарқ, Хитой, Ҳиндустон ва Осиёи миёна ададҳои манғиро ҳамчун "қарз" "камомад" маънидод менамуданд. Дар Хитой танҳо амалҳои тарҳи ададҳои мусбату манғӣ маълум буданду ҳалос. Амалҳои зарбу тақсими ададҳои мусбату

ПАЙДОИШИ АДАДҲОИ МАНҒӢ ВА МУСБАТ

манғӣ истифода бурда намешуданд.

Дар асри III олимии Юнони қадим Диофант "Арифметика" -и худро иншо намуд. Ин асар аз 13 китоби мустақил иборат буд, ки то замони мо 6-тои онҳо омада расидаанд. Дар ин асари ў ададҳои манғӣ дучор омадаанд. Агар ҳангоми ҳалли ин ё он муодила, ҳалҳои манғӣ пайдо мешуданд, Диофант онҳоро ҳамчун ҳалҳои "нолозимӣ" мелартофт. Ададҳои манғӣ, дар шакли алоҳида, барои ў вучуд надоштанд.

Дар Ҳиндустон бошад, ба ададҳои манғӣ муносибати



баръакс доштанд. Онҳо ададҳои манғиро эътироф мекарданд. Қоидан ҷор амали ҳисоб барои ададҳои манғӣ низ дар ин ҷо амал мекард. Олимони Ҳинд Брахмагун (асри VII) ва Бхаскара (асри XII) ҳатто қоидашои амалҳоро бо ададҳои манғӣ маънидод намуданд.

Дар Аврупо ададҳои манғӣ бори нахуст дар асарҳои Леонардо Фибонагчи (асарҳои XII-XIII) истифода шудаанд. Дар аввал ин истилоҳои дар Осиёи Миёна пайдошуда "даромад" (барои ададҳои мусбат) ва "қарз" (барои ададҳои манғӣ) ба Аврупо роҳ ёфтанд. Баъдтар дар асри XIV аксари олимон ададҳои манғиро "дуруғин" ва ададҳои мусбатро "рост" меномидагӣ шуданд. Ин муносибат бо ададҳои манғӣ то соли 1544, то вақти аз тарафи олимии немис Михаил Штифель (1486-1567) баён намудани таърифи нави ададҳои манғӣ амал мекард. Ў ададҳои манғиро ҳамчун ададҳои "аз ҳеч ҳам камтар", яъне аз адади 0 хурд маънидод намуд. Олимии мазкур навишта буд: "Адади 0 дар байнин ҳиқиқат ва абстрактсия ҷойгир аст".

Дар асри XVII илмҳои табии, аз ҷумла риёзиёт, як самти ҷониҳаи манғӣ, танҳо дар асри XIX, дастирии ҳамаҷонибаи одамонро соҳиб шуданд ва ҳоло онҳо дар ҳаёти мо, дар баробари ададҳои мусбат истифода мешаванд.



Ҷониҳаи манғӣ
НИЁЗОВ,
ассистенти кафедраи таълими
математика

З ИХТИРОЪКОРИ БЕҲТАРИНИИ ЧУМҲУРӢ АЗ ДОНИШГОХИ КӮЛОБ

Санаи 13 ва 14 апрели соли 2017 дар шаҳри Душанбе бо ташабbusi Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баҳшида ба "Соли ҷавонон-2017" Форуми байналмилалии соҳибкорони ҷавон таҳти унвони "Ҷавонон - муҳаррики рушди соҳибкории инноватсионӣ" баргузор гардид.

Мақсад аз баргузор намудани Форум баррасӣ намудани масъалаҳои вусъатбахшии раванди иштироки фаъолонаи ҷавонон дар ҳаёти ҷомеа, рушди фаъолияти соҳибкорӣ дар байни ҷавонон, баланд бардоштани нерӯ ва малакаи соҳибкорони ҷавон, муаррифии як қатор лоиҳаҳои инноватсионӣ як қатор лоиҳаҳои инноватсионии ҷавонон дар самти ихтироъкорию ҷавонӣ мебошад.

Аз ҷониби Муассисаи давлатии "Маркази миллии патент" и

ту иттилоот"-и Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳа ва нашоварии 17 нафар ҷавонони ихтироъкори ҷавонаро пешниҳоди ҳайати сарпарастони Форум карда шуд. Ҳамчунин таҷхизоти "Огоҳқунаки беноқил аз оғатҳои табии", Мирзоев Г. барои нашоварии таҷхизоти "Хурдҳои ҷавонон миёни ҷавонон" дар соҳаи саноати ҳӯрокворӣ, Назаров Ш., барои силсилаи ихтироъҳо дар соҳаи металлургия, Муродова Ш., барои силсилаи ихтироъҳо дар соҳаи тиб, Қодиров Ш. барои силсилаи ихтироъҳо дар соҳаи тиб ва кимиё аз ҷониби сарпарастони Форум бо тӯҳфаҳои пулию молӣ қадропарӣ карда шуданд.

Инчунин дар Форум 14 ихтироъкори беҳтарини ҷумҳурии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои иқтисодӣ Солеҳзода Ашурбоя, Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Рӯдакӣ мебошанд.

1. Сайфуддинов Фирӯз, магистранти соли 2-юми шуъбайи химия, сардори маркази



иҳтироъкорон ва истеъоддоҳои ҷавон;

2. Умедаи Талаб, магистранти соли 2-юми факултаи физика, математика ва информатика;

3. Назаров Аминҷон, донишҷӯи соли 2-юми факултаи физика, математика ва информатика.

Дар кори Форум ёрдамчии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои иқтисодӣ Солеҳзода Ашурбоя, Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҷамshed, ҳамчунин намояндагон аз вазорату идораҳо, ташкилоту муасисаҳо, соҳибкорони ҷавон, созмонҳои байналмилалий, коршиносон ва донишҷӯён иштирок намуданд.

«Анвори дониш»

Қаҳҳорзода Файзиддин, Раиси Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Абдуллоҳзода Аҳтам, Директори Муассисаи давлатии "Маркази миллии патент" иттилоот"-и Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҷамshed, ҳамчунин намояндагон аз вазорату идораҳо, ташкилоту муасисаҳо, соҳибкорони ҷавон, созмонҳои байналмилалий, коршиносон ва донишҷӯён иштирок намуданд.

• ДАҲСОЛАИ БАЙНАЛМИЛАЛИ АМАЛ: "ОБ БАРОИ РУШДИ УСТУВОР 2018-2028"

ОБ - САРЧАШМАИ ҲАЁТ

Об манбаи ҳастии ҳамаи мавҷудоти олам аст. Об заҳираи бузургест, ки воқеяни он ҷаҳону зиндагониро таровату зебой ва сарсабизу озодагӣ мебахшад. Ҳастии гулӯ гиёҳ, ҳайвоноту наботот, растаниву инсоният, хосса зиндагии осоиштаву ободӣ ва озодагиву пурбаракати ҳама ба об вобастагӣ дорад. Обро инсон барои нӯшидан, пӯҳтани ҳӯрок, соҳтани манзил, тозагии ӯҷаҳо, обёрии заминҳо истифода мебарад. Инчунин, одам бо роҳи обӣ заврақу кишти ғонда, ҳар гуна бор ва мусофириро мекашонанд. Оби шаршарадор турбинҳоро ба ҳаракат дароварда, ҷараёни барқӣ ҳосил мекунад. Бо қувваи оби зиёд ҷарҳи сангӣ осиёб, дастакҳои обучувоз ҳаракат мекунанд. Кори ягон соҳаи саҳнат ба об пеш намеравад. Дар фабрикаву заводҳо обро барои тайёр кардани маҳбули рангҳо, оҳар додани матоъ, коркарди пӯст, тайёр кардани когаз, сӯбун, нонпазӣ, нӯшоқиҳои гуногун истифода мебаранд. Инсон ба об зиндагӣ карда наметавонад. Ҳатто қисмати зиёди вазни бадани инсоният аз об иборат аст. Инсон дар тамоми лаҳзаҳои ҳаёташ аз об истифода мебарад. Об одамро аз ифлосию нопокӣ, аз бемориву дардҳо эмин мегардонад. Об сабзавоту наботот ва ҳайвонотро, ки инсон ҳамеша бо онҳо сару кор дарорд, манбаи асосист. Ҳатто нами замин аз об аст, ки бе он ягон растаний ва гулӯ гиёҳ намерӯяд. Мо, тоҷикистониён аз сероб будани сарзамини бузургамон бояд ҳамеша бифаҳрем. Тоҷикистон аз заҳираи об бой буда, қариб 8492 пиряҳ, 1300 кули гуногунҳаҷам, даҳҳо ҳазор ҷашма оби одиу маъданӣ ва обанборҳои зиёд дарорд. Ин маъҳази бузург, ки одамро асос аст, об аст. Бе об зиндагӣ пойдор буда наметавонад. Аз қадимулайӯм дар китобҳои динӣ низ об чун манбаи



асосии ҳаёт дониста мешавад. Чор үнсур дар ҳаёт муқаддасанд: об, ҳок, оташ, бод, ки тамоми мавҷудоти олам ба онҳо эҳтиёҷдоранд. Модоме, ки асоси зиндагии ҳамаи мавҷудоти олам обро медонем, пас вазифадорем, ин маъҳази бузургро ҷун асоси ҳастӣ, ҷароғи равшандиҳанда, созгори дунёи ҳастӣ эҳтиром намоем, тозаву озода нигоҳ дорм, нагузорем, ки ноҳалафе ин муъҷизоти бузургро ифлос гардонад, ба он партовҳо партояд ё ягон амалиносазе нисбати он раво бинад, зеро:

Зи ҷӯё, ки ҳурдӣ аз он оби пок,
Набояд ғикандан

дар он сангӯ ҳок.

Тоза нигоҳ доштани об ва муқаддас шумурдани он, қимат донистани ҳар қатраи ин муъҷизаи бузург қарзи ҳар як инсони асил аст, зеро об натанҳо ҳамчун манбаи ободӣ, балки маъҳази нурӯ рӯшной ва маҳсулӣ шодиҳои олами ҳастист.

Об ҳаст ободӣ ҳаст, мегӯянд. Об ҳаст, ки кули мавҷудоти олам дар афзоишу рушду нумӯ ва пояндагӣ қарор дарорд. Об аст, ки дар дами марғ қатрае аз он ошомиди инсон нағас рост мекунад. Об аст, ки

гулу гиёҳ аз он рангу буй, таровату пояндагӣ мегиранд. Бе об ҳаёт маъно надорад. Зиндагиро аз ҳастии об асос аст. Мутаассифона, бархе аз инсонҳои беандеша ва номурод дидою дониста обҳоро ифлос мегардонанд. Дар дарёҳо партовҳо мепартоянд. Обро бесарфаю сарштакорӣ истифода мебаранд, ки ин ба қасалиҳои оварда мерақонад. Дар ҳамаи китобҳои динӣ сарфаю сарштакорӣ ҳамеша тақозо карда мешавад ва тозаю озода нигоҳ доштани он, макрӯҳ накардани ҳар қатраи он вазифаи муқаддаси ҳар як шахси мусалмон дониста мешавад. Ҳулоса, аз гуфтаи Паёмбари бузург Расули Ақрам (దుర్ద బార్ య) "Об ҳакиқатан поккунанда ва асоси ҳастист, ки чизе онро начис на гардонад".

Соли 2016 бо Қатъномаи СММ ва ҷонидории беш аз 190 қишивари ҷаҳон қабул гардида ни ташабbusi navи bашardӯstonai. Peshvoi millatam Toҷikiстон Эмомали Раҳмон оид ба эълон намудани Ҳаҷсолаи байналмилали амал "Об барои рушди устувор 2018-2028" мақому манзalati Toҷikiстон ва обро шуҳрати мар-

думи сарбаланди онро дар арсаи байналмилаӣ боз ҳам бештар гардонид.

Моҳи марти соли 2016 Дабирӣ кули Созмони Милали Муттаҳид Пан Ги Мун ва Президенти Бонки ҷаҳонӣ Ҷим Ёнг Ким бо ирсоли нома аз интиҳоб ва пазирафта шудани пешниҳоди Peshvoi millat, Президенти Ҷумҳурии Тоҷikiстон, муҳтарам Эмомали Раҳмон ба узвияти "Панели сатҳи баланд роҷеъ ба об" ҳабар доданд. Қарор дар бораи таъсиси Panelli mazkuri bo tashabbusi Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷikiстон va як қатор қишиварҳои аъзои СММ моҳи сентябрьи соли 2015 дар Maҷmaai umumii CMM dar do-riai 17 Ҳадафи Рушди Устувор ҳамчун идомаи талошҳои ҷomeai ҷаҳонӣ dar samti tattibiki Ҳадафҳои Рушди Ҳазор-sola kabul garidida bud. Boisi iftikhoru sarfarozӣ ast, kи ҷomeai ҷаҳонӣ saҳmu tashabbusi Présidenti ҷumҳurii Toҷikiстон Emomali Raҳmon dar masъalaҳoi ҷaҳonii ob қadrdoni karde, yoro az baini roxbaroni 193 қiшиvari aъzoи CMM ba Paneli sathxi balandi 15-naftara, kи ҳama roxbaroni қiшиvarҳoи tashabbuskor dar masъalaҳoi ob mebošand, intikhob namud. Uzvияti Présidenti ҷumҳurii Toҷikiстон Emomali Raҳmon va aъzo di-gari in panel az moҳi janvari soli 2016 ofoz ёfta, du sol idoma haҳod doشت. Ba uzvияti in paneli sathxi balandi pazi-rufuta shudani Présidenti Ҷumҳurii Toҷikiстон boz yak dalelli peshsafii давлатi mo va Peshvoi millat dar ҳalлу fasli masoili ҷaҳonii ob va dar taҳkimi eъtiibri baiналмилали Toҷikiстон ast.

Дар идомаи ташабbuskor дар ҳallli masoili muబrami baiналмилали vobasta ba ob

моҳи августи соли 2016 дар пойтакти мамлакат -шахри Душанбе бо дастгiriy ва ҳidoyatxoi бевоситаи Peshvoi millat муҳtaram Emomali Raҳmon Simpoziumi baiналмилали satҳi baland oidi ba Ҳадафи шашumi rushdi ustuvor taҳti unvoni "Taъminii dastrasi umum ba ob va behdošt" barguzor garidid, kи dar korri on zineda az 700 naftar namoyanda vologomaqom aз 90 қiшиvari olam, 47 taškioti baiналмилаӣ va mintaqavӣ, ba monandi CMM va 17 soҳtoru niҳodi zertobei on, Sozmoni ҳamkorii Шанҳай, Ittixodi Davlatxoi Mustaqil, Sozmoni ҳamkorii iktisodiy, Bonki ҷaҳonӣ, Salihi Surx va digaron ixtirok namudan. Moҳi nojabr Peshvoi millat, Présidenti Ҷumҳurii Toҷikiстон Emomali Raҳmon dar korri Sammiti obi Budapest dар Venegria ixtirok va bo nuktasi purmuҳtavo suhanroni karde, tavaҷҷuҳi ҷomeai ҷaҳoniro bori digar ba masoili dogi rӯz, jaъne ҳallli sari-vakti mushkiloti marbut ba ob dar sâjera ҷalb soҳtanad.

Ҳаҷсолаи дуюми baiналмилали амал "Об барои rushdi ustuvor 2018 - 2028" tashabbusi chorumi ҷaҳonii chonibi Toҷikiстон mebošad, kи bo қatъ-nomaи maҳsusasi Maҷmaai Umumii Sozmoni Milali Muttahid va chonibdori davlatxoi aъzoi in sozmoni multabar kabul karada mешавad.



Исройл HOҶAEV,
ассистенти кафедраи химия

МАРД ОН, КИ САРАФРОЗ САРИ ДОР БИМИРД...

Мард он, ки сарафroz
сари дор бимирд,
Як бор таваллуд шуда
як бор бимирд.

Бале, вақте ки сухан дар бораи ҷавонмардӣ мераవад, дар зеҳнамон саволҳои гуногун ба миён меояд, ки оё чи гуна инсонро ҷавонмарди ҳақиқӣ гуфтан мумкин аст. Ҷавонмардон дар таърихи millati тоҷик хеле зиёд буданд ва ҳоло ҳам ҳастанд. Аҳсан ба ақлу заковати онҳо, ки фирефта ё бозичаи дасти кадом буздиле нашуданд. Баракс мӯқобили онҳо истодагарӣ карданд, ки имрӯзҳо номашон дар саҳифаҳои таъриҳи ҳарфҳои заррин навишта шудааст. Мардум дар симои онҳо мардони ҷасур ва ғаюро мебинанд.

Сад афсус, ки имрӯзҳо ин

гуна афрод ангуштшумор боқӣ мондаасту ҳалос. Аз чи хотир бошад, ки баъзеи одамон ба як нигоҳ ҳудро дар ҷашми мардум онҷунон вона-муд месозанд, ки гӯё тамоми хислатҳои мардиро дар ҳудоранд, аммо боре ҳам аз кӯчаи мардонағӣ нағuzash-tan. Онҳо дар канори нағароне, ки рафтор, гуфтор ва хислатҳои мардона доранд ҷамъ шуда, чун рӯбоҳи ҳilaгар nавҳагарӣ мекунанд ва ба хотири як масъалаи ноҷизе чунон дар назди як инсон ҳу-шомад meғӯянд ва ҳатто ҳудро ба ҳоки раҳ баробар мезодад. Имрӯзҳо нағароне кам нестанд, ки меҳоҳанд кору пайкори ҳудро дар байни мардум ба ростқавӣ ва digar хислатҳои мардонағӣ дар ҷамъият ҷайгоҳи ҳудро дошта бошанд, аммо хеле ҷои та-

ассуф аст, ки сари ҳар қадам атрофиён барояшон ҷоҳ мекананд. Чунон ки ҳазрати Bedil gufta ast:

Замона қаҷравишонро
ба бар қашад Bedil.
Ҳар он кас, ки рост бувад,
ҳори ҷашми афлок аст.

Оё rӯzē mешавад, kи ин ҷавонмарdon дар safi ҷavonmardoni ҳaқiqi ҳistoda-garӣ kунанд ё az in feъli badi ҳud dast қashand? Zero dar aksar mawridҳo naғaroni "nomdorу oburumand", kи dar maқomotе roxbar ҳastand, az baini zerdaton як ё du naғarro intikhob meku-nand va vazifai onҳo misli murғi donačin suhanҳoi kor-garonro ba roxbarašon meras-onand. Modome kи in xel bo-shad, pas ҷi гuna kormandoni on maқomot dар ҷomea maқomу manzalati ҳudro pайдо

мекунанд? Az in ҷo мeъlum mешавад, kи na ҳar як инсон сазovor ba in nomi pursharafi "INSON" ast. Oё in guna odamoni dar kuchoe didaand ё shunidaand, kи bo in hislati pasti ҳud naғare onҳo tarafdror boşad. Ba fikri bandha in guna marдум az zumra naғarone ҳastand, kи dar jaғon davru zamон na obrӯ do-randu na қadru қamat. Ba ҳamin mazmun vaqt kи bo in guna "chavonmardon" ҳamсūx-bat mешавӣ, dar rafti suhanroniашon az daҳoni onҳo suhanҳo шunida mешавад, kи shahsi shunavanda ҳairat-zada mешавад.

Як ҷavonpiscarro az oвони xurdsoliaш xelle hub mehi-nosam. Chanد vaqt ba nazар na-menamud. Nogaҳon bâdî chan-din muddate dar yak shabnishiň bo ҳam voxürdem. Ӯ az bari боло niشاsta, chunon ba tavri ҳud mačlis orosta bud, kи digar bošandagon, kи on shab on ҷo буданд, ҷашmu gushi ҳudro az rӯi ҳamон ҷavonpiscar namekand. Чунон bodiqat gushi mekar-dan, kи gӯё яgon donashmand.

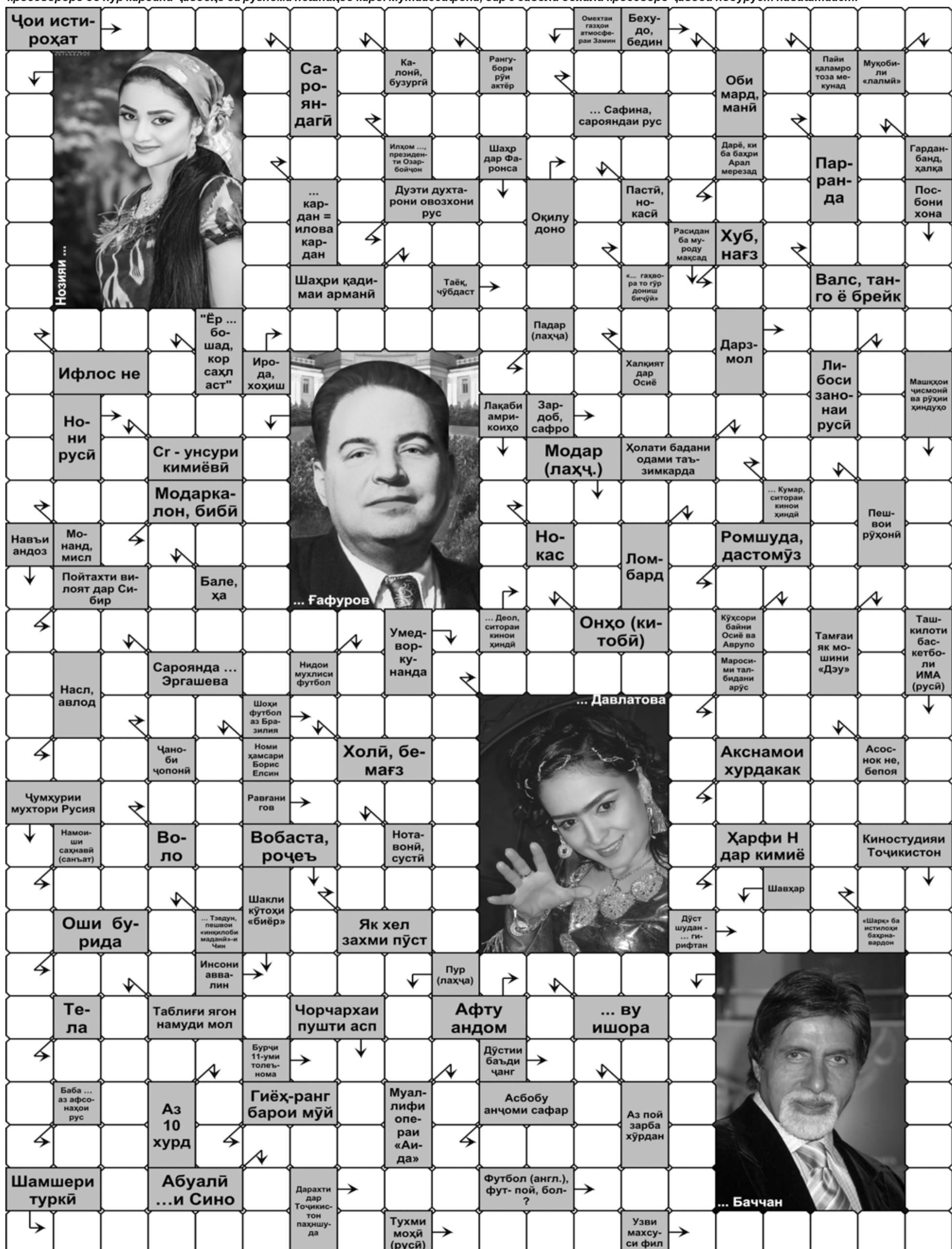
súxan karde istodaast. Boz du naғari digar яке az taraфи rost va digare az taraфи chapi on ҷavon nişasta, onchon қaқra mezadand, kи ҳatто obi daҳonašonro doشت na-matavonistand. Badbahtona, on "voiz" dar maktabi miёna ba yak ҷanġu harxashaҳoi ziyede ba dars ҳozir mешud, chun-ki savodi koфi nadosh. Az in хотир bo ҳam-sabaka-nash rӯbarū shadan baroyaš xelle mushkil ezhod makard. Boad ҷonmardro raftoraš, guftorash va tamom ҳastiaш mar-donavor boşad. Чунон kи bu-zurgre gufta ast:

Nokas gar az kase боло
niшинаш бок нест,
Чунки ҳas боло обу
zeri dar ҷavxar ast.



Иsmoil SULTONOV,
ассистенти кафедраи тарбияи ҷismoni

Оид ба пур кардан кроссворд омӯзгори Коллеци омӯзгории назди Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Раҳимов Абулқосим як нусхаи кроссвордро бо пур кардан ҷаобоҳо ба рӯзнома пешниҳод кард. Мутаассифона, дар 5 саволи дохили кроссворд ҷаобоҳи нодуруст навиштааст.



ДИҚҚАТ!

Хонандае, ки сари вақт ва дар муҳлати кӯтоҳ кроссвордро дуруст ва бехато пур карда ба идораи рӯзнома пешниҳод мекунад, бо мукофоти пулӣ қадрдонӣ карда мешавад.

Он рӯз ки сақфи хонаҳо чўбӣ буд,
Гуфттору амал дар ҳамаҷо хубӣ буд.
Имрӯз бинои хонаҳо санг шуда,
Дилҳо ҳама бо бино ҳамоҳанг шуда.

МУАММО

1

Қаҳрамони филме ба аруславандааш, ки 24-сола буд, нигоҳ, карда, хушхолона мегуяд: "Вақте ки ту ба синну соли ҳозираи ман месасӣ, ман он вақт 60 сола ҳоҳам шуд". Ҳозир мард чанд сола аст?

2

Гарчанде, ки ду дуҳтарак дар як рӯз, дар як моҳ ва дар як сол таваллуд ёфтаанд, онҳо дугоник нестанд. Чаро?

3

Муаллимае ба хонандае муроҷиат карда мегӯяд: "Ман модари тум, аммо ту писари ман нестӣ. Ин суханро чӣ тавр фаҳмидан мумкин аст?"

4

Дар навишти 66666660 байни байзе рақамҳо аломати ҷамъро тавре гузоред, ки қимати ифода ба 264 баробар шавад.

5

Падар ба 5 писаронаш 65 сомониро нобаробар тақсим карда дод. Писари дуюм назар ба писари якум 3 сомонӣ кам, ба писари сеюм падар ба писари дуюм 3 сомонӣ кам ва ҳамин тавр тақсим кардааст. Муайян намоед, ки ҳар як писар аз падар чанд сомонӣ гирифтааст?

РС: Хонандае, сари вақт ҷавоби ин муамморо мейбад, аз тарафи рӯзнома бо маблаги пулӣ қадрдонӣ карда мешавад.



Тахаяи
Гулағзоу ДАВЛАТ

То имрӯз ба муаммои шумори гузашта аз тарафи 9 нафар ҷавоби дуруст пешниҳод шуд, ки аз ҳама барвақтар Қаландаров Бахтовар ҷавобашро пешниҳод карда, ғолиб гардид ва бо маблаги пулӣ қадрдонӣ карда шуд.

№	Номи наасаб	Факулта	Таърихи рӯз	Соат	Ҷавобҳо
1.	Қаландаров Бахтовар	Магистранти соли 2-юми факултаи филологияи тоҷик ва журналистика	15.04.2017	7:56	дуруст
2.	Менгикулов Салоҳиддин	Донишҷӯи соли 2-юми факултаи филологияи тоҷикӣ	15.04.2017	10:25	дуруст
3.	Одинаев Иззатулло	Донишҷӯи соли 1-уми факултаи филологияи тоҷикӣ	15.04.2017	11:08	дуруст
4.	Қурбонов Муҳаммадҷон Умаров Сайдшоҳ	Донишҷӯи факултаи филологияи тоҷик ва журналистика	15.04.2017	12:04	дуруст
5.	Сайвалии Н., Қурбонов Р., Бобоҳонов Иззатулло	Донишҷӯи факултаи филологияи тоҷик ва тоҷикӣ	16.04.2017	10:18	дуруст
6.	Муродов Муҳиддин	Донишҷӯи соли 4-уми факултаи физика, математика ва информатика	18.04.2017	09:19	дуруст

Ҷавоби муаммои шумори гузашта чунин аст: Аз 100 сомонии қарзи гирифта шуда, 20 сомонии бақияро кам кардему 80 сомонӣ боқӣ монд. Агар мо ҳамон 20 сомониро баргашта ба 80 ҷамъ кунем, пас 100 ҳосил мешавад.

ЛЮБОВЬ СТУДЕНТА ФИЗИКО МАТЕМАТИЧЕСКОГО ФАКУЛТЕТА

С тех пор как вы опустили перпендикуляр на моё сердце я не имею рабиуса чувств волнующих меня. Ни какая таблица едини углов т корней неможет выразить моих волнений.

Наклонис камне под углом в 450. и провели устами. Точка касания будить бесконечные блогоженством для меня. О! дорогоценный центр тяжести моего сердца.

Клинуs тебе законом Паскаля, что я люблю тебя по третьему закону Ньютона Сила моей любовь умноженная на квадрат врешени нашего знакомства, виведёт тебя из состояния равномерного двитсения и раскроет квадратный скопки наших онашеный.

Не буд жестоко дорогая подчинение всемирному закону тягетения, устремись в моей обятия со скоростью звука и я обниму тебя одной ломадиной силой моей страсти и поцелую тебя с силой 75кгм/секунд.

Тахаяи Сангов Каюм, номзади илми педагогика, доценти кафедраи МТЗАТ

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчай имтиҳоние, ки соли 2013 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 4-уми факултаи иқтисод ва идора (таҳсили рӯзона) Зарипов Дилшодҷон Насруллоеви додааст, бинобар сабаби гум шуданаш эътибор соқит дониста шавад.

X X X

Дафтарчай имтиҳоние, ки соли 2001 Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба донишҷӯи соли 5-уми факултаи физика ва математика (таҳсили гоибона) Исимов Мехтоҷиддин додааст, бинобар сабаби гум шуданаш эътибор соқит дониста шавад.

АҶОИБОТ!

1. Филиппин 7100 ҷазира до-

2. Шаҳри Ню-Йоркро голан-

3. Заминларзай зиёд дар

4. Масҷидҳо аз ҳама зиёд дар

5. Умри инсониятро дар рӯи

6. Шахсе, ки курраи заминро

7. Соҳтмони бурчи машҳури

8. Самарқанду Бухороро сар-

9. Инсон дар як шабонарӯз

10. Калонтарин беморхона

11. Дили инсон дар як шабо-

12. Нодиртари ғурбаҳо дар

13. Ҳурдтарин муаллиф Дур-

14. Ҳурдтарин ғурбаҳо дар

15. Назарияи иқтисодӣ ва баҳисобигарии

16. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, лаборанти кафедраи

17. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

18. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

19. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

20. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

21. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

22. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

23. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

24. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

25. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

26. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

27. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

28. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

29. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

30. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

31. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

32. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

33. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

34. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

35. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

36. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

37. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

38. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

39. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

40. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

41. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

42. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

43. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

44. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

45. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

46. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

47. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

48. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

49. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

50. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

51. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

52. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

53. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

54. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

55. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

56. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

57. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

58. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

59. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

60. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

61. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

62. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи

63. Ҳурайсионов Ғаридӣ, 05.05.1991, омӯзгори кафедраи